

Lauris Gundars

Ivo Briedis

Ansels Kaugers

Jānis Balodis

12. DIENA

1. epizode

Diena. Auto salons – plašs, elegants, baltiem ādas sēdekļiem. Pie stūres SILVIJA – 68 gadus veca, tomēr joprojām cenšas izskatīties jaunāka. Viņai līdzās LIDIJA, kura savus gadus neslēpj – viņai ir 70. Spīd saule, abas dāmas smaida, auto ripo nevainojami.

SILVIJA. *Enik-benik-sikelsā, enik-benik-fum!!!... Tava izvēle: ko dziedam?*

LIDIJA. *Bum...*

SILVIJA. *Kas bum?*

LIDIJA. *Enik-benik-bum.*

SILVIJA. *Fum!*

LIDIJA. *Bum!*

SILVIJA. *No kurienes bum? Fum!*

LIDIJA. *Kam te ir bērni?*

SILVIJA. *Tu esi viņiem nepareizi mācījusi – fum!*

LIDIJA. *Enik-benik-fum.*

SILVIJA. *Nē, ja jau bum, tad lai ir bum! Nepiekāpies!*

LIDIJA. *Enik-benik-fum-bum!...*

SILVIJA. *Fum-fum!...*

Abas smejas.

SILVIJA. *Skaties, kā var tik kroplīgu māju uzsliet?!... Un vēl voleju dauza: itin kā būtu visparastākā diena. Cilvēki ir tik dīvainas būtnes – brauc, iet, skrien... Re, pakaļas gaisā – ko viņi tur vāc? Burkāni? Burkāni! Bur-kā-ni!... Bez burkāniem cilvēce iznīktu! Es kaut kā spēju iedomāties pasauli bez burkāniem, ne?... Dzirdi? Tev slikti?*

LIDIJA. *Ko?... Nē, labi.*

SILVIJA. *Čībiņas? Čībiņas! Skaidrs!*

LIDIJA. *Nē...*

SILVIJA. *Viņš tās čībiņas atradīs pats, es tev saku! Viņam ir astoņi gadi! Mazajam puisītim!...*

LIDIJA. Protams.

SILVIJA. Un kad tu vairs nebūsi?

LIDIJA. Protams.

SILVIJA. (*smejas*) Tas ir piecdesmit trešais „protams” šodien – es skaitu!

LIDIJA. Kur tu savas gleznas liki?

SILVIJA. Atcerējies! Tu taču labi zini, ka tas viss bija sūds – tikai nevienam nebija drosme man to teikt, tev arī ne! Tagad pasaki – *sūds!*

LIDIJA. Atdevi kādam?

SILVIJA. Vismaz vienreiz mūžā vari pateikt vārdu *sūds*? *Sūds!* Tu to visu mūžu esi gribējusi! *Sūds!* Saki – *sūds!*

LIDIJA. Tie ir tavi bērni.

SILVIJA. (*smejas*) *Sūds!!!... Par ko tu vispār domā?! Saki, kliez – sūds! Vaļā netiksi, piespiedīšu!*
Viņa sāk asi grozīt stūri, auto nepatīkami svārstās – Lidija padodas.

LIDIJA. Sūds...

SILVIJA. Nedzirdu!... Sūds! Viss ir sūds!!!...

LIDIJA. Sūds...

SILVIJA. Tu to saki pēdējo reizi mūžā!

LIDIJA. Sūds!!!...

SILVIJA. Sūds!!!...

* * *

Auto brauc. Vēlāk. Ir tikai Silvija pie stūres, tomēr viņa runā tā, itin kā nebūtu viena.

SILVIJA. ... Visu mūžu man sapnī rādījās tāds... tāda kā egle, tāds trijstūris ar bārkstainām malām: knapi redzams, kā no miglas vai silikona kaut kāda. Un tad es to ieraudzīju vienā Viktora grāmatā. Viņš saka, ka tas ir tikai rotājums, nu – dizains – dvēseles neesot saskatāmas nekādos veidos. Bet zīmējums taču ir! Tieši tāds, detaļās – es taču nevaru kļūdīties! Kā tas tur varēja gadīties? Nē,

rakstīts nekas nav, bet... Viktors tic, bet... kaut kā ar prātu, man šķiet. Nē, viņš ir mans skolotājs, bet... Neguli! Dzirdi?!...

Kā atbildot Silvijai no aizmugures sēdekļa paceļas un nolaižas Lidijas roka – izrādās, viņa tur guļ, kādēļ nav redzama.

SILVIJA. ... Tu esi domājusi: ko mēs rīt no rīta ieraudzīsim spogulī? Šo ķermeņu vairs nebūs, bet mēs pašas taču būsim, un tu spēj iedomāties, ka es neieskatīšos spogulī? (*smejas*) Kaut vai kādā dīķa virsmā – jūra jau nekad nav mierīga. Un ko mēs tur redzēsīm?... Neguli! Celies – tev vēl palikušas tikai divarpus stundas šeit! Dzirdi?!...

Lidija atkal paceļ roku – viņa dzird.

SILVIJA. Es pierādīšu, ka dvēseli var redzēt – tu spēj iedomāties, ka es likšos mierā? Varbūt tieši man tas jāizdara – ja es visu mūžu to sapņoju, ne? Es nelikšos mierā, es mētāšos pa visu pasauli, un neceri, ka tu arī tur gulēsi – neļaušu! Mēs uzradīsimies visnegaidītākajās vietās, mēs dejosim, mēs lidosim, mēs biedēsimmmmm! Un mēs pierādīsim, ka dvēsele ir nemirstīga!... Cik stulbi skan, kad pasaki pašu svarīgāko lietu pasaulē, ne? Un tad vēl jāpiesaka klāt – *Tas bija nopietni!*... Ne?...

Negaidīti un pēkšņi no aizmugures sēdekļa parādās Lidija – Silvija stipri izbīstas, kādēļ mašīnu uz brīdi pat samet. Tad Silvija smejas.

SILVIJA. Kā filmās: žņaudzējs no aizmugures sēdekļa! *A-a-a-a, es tevi piebeigšu!!! Es tev dvēseli izspiedīšu no iepakojuma!!!*... Slikti? Apstāties?!...

Lidijai acīmredzami patiesi ir slikta dūša – Silvija bremzē.

SILVIJA. Es tev teicu: neguli mašīnā!... Pagaidi!... Palīdzēt?!...

Lidija neatbild, strauji lec no auto laukā, nozūd mežā. Silvija brīdi sēž klusēdama, tad ieslēdz radio: tur skan populāra melodija, kādēļ Silvija uzreiz slēdz radio atkal laukā. Tad viņa paslepen izvelk no sēdekļa apakšas laukā viskija pudeli – kaut Silvijai acīmredzami nav pieredzes, viņa dzer no kakliņa. Pirmais malks ir stiprs, nākošais jau vieglāks. Tad viņa slēpj pudeli atpakaļ un iepūš mutē pamatīgu atsvaidzinoša aerosola devu. Lidija uzrodas tik pēkšņi, ka Silvija atkalu jau pārbīstas.

SILVIJA. Ko dziedam?!...

* * *

Auto brauc. Vēlāk. Silvija atkal stūrē, Lidijs atkal blakus.

LIDIJA. ... otrdienās viņam jāņem līdzī fizikultūras maisiņš, ritmika un rokdarbi – viss salikts vienā dienā: otrklasniekam! Un vēl liela soma. Fizikultūrai vajag krekliņu, biksītes un zeķītes, kuras viņš nekad nepārvelk, ķēms. Un sporta čības. Ritmikā ir ritmikas čības, un tur neder sporta čības – vienkārši nevar ar sporta čībām. Ritmikas čībām ir cita zole, sporta čībām ir maliņa, stingrāka potīte. Tajā plauktā ir tumšs – viņš nekad neredz to maisiņu tur...

SILVIJA. Es spēju iedomāties pasauli bez ritmikas čibiņām... Nu, labi, piedod. Es tikai gribēju... Ja viņš vienreiz ieskatītos tai plauktā? Viņš taču netēlo, ka nevar atrast, jo grib, lai tu viņam atrod tās čibiņas, lai tu pievērs uzmanību viņam, ne?

LIDIJA. Laikam jau ne, laikam...

SILVIJA. Nu, viss? Palika vieglāk, kad izrunāji?

LIDIJA. *(smejas)* Muļķe...

SILVIJA. Kā jūties?

LIDIJA. Labi. Gribi, lai būtu brīnišķīgi?

SILVIJA. Gribu, bet nenosodu.

LIDIJA. Tava kārtā dziedāt!

SILVIJA. Puika nekā nezina?

LIDIJA. Nezina.

SILVIJA. Ka braucam.

LIDIJA. Ka braucam, ka slima, ka vēzis, ka desmit dienas vēl palikušas.

SILVIJA. Žēl, ka tu nebiji mana māsa!

LIDIJA. Ko tu ņemies? Par ko tad te bija jāraud?

SILVIJA. Es priecājos: mēs tagad esam īstas māsa, vai ne?

LIDIJA. *(smejas)* Māsas neizvēlas.

SILVIJA. Muļķe!...

Smejas abas. Negaidīti mašīnai aizmugurē sāk zibēt zilās bākguņņu gaismas, iegaidojas policijas auto sirēna, neskaidra balss skaļrunī acīmredzami liek viņām apstādināt auto. Silvija bremzē.

SILVIJA. Tagad lūdz Dievu!

LIDIJA. Tas ir tikai policists.

SILVIJA. (*negaidīti spēji*) Tu gribi, lai viņš mūs paņem ciet, lai nekas nesanāk, lai mēs turpinām visu šito... Gribi?!!! Visu šito šļuru – lai no rīta mostamies, ieraugām sevi spogulī atkal, lai mēs ejam gulēt raudot, lai... Tu gribi, tu to gribi – lai viņš mūs apstādina?!

LIDIJA. Viņš ir jau apstādinājis.

SILVIJA. Bēgam?

LIDIJA. Bēgam.

SILVIJA. (*skatās aizmugures skata spogulītī*) Sāc smaidīt!...

* * *

Auto brauc. Vēlāk. Silvija pie stūres – jūsmīga, Lidija blakus: viņa aplūko autovadītāja apliecību.

LIDIJA. Pat te Anita nav tev līdzīga.

SILVIJA. Vecene viņiem ir vecene: visas vienādas! Es zināju! Pusstundu meklēju viņas tiesības, es zināju: ko man kāds var pateikt, ja es braucu pati ar savu mašīnu, ne? Neesmu gudra, ne?

LIDIJA. Esi.

SILVIJA. Bet kurš ir piezvanījis uz policiju? Anita nevarēja tikt laukā, nevarēja atsieties.

LIDIJA. Atsējās.

SILVIJA. Viņai vajag šito sūda dzelzi!...

LIDIJA. Pati izstāstīji, ka sasiētīsim.

SILVIJA. Priekš kam ir apdrošināšana? Ar ko mums bija jābrauc? Skaisti jāplivinās no tilta manā sarūsējušajā opelītī? Anitai bija jāsaprot – es par viņu domāju labāk.

LIDIJA. Normāls cilvēks.

SILVIJA. Mēs esam normālas, mēs!... Esi laimīga? Es šos noblieztu ar viņu pašu šaujamajiem, ja viņi kasītos tālāk, ne? Mums tas ir jāizdara, ir jāizdara! Mūs palaida vaļā – tas nozīmē, ka mums ir jādara, ka ceļš ir tīrs, vaļā, ka... nav atpakaļceļa, ne? Nav kur atkāpties!

LIDIJA. Man nav.

SILVIJA. Un man ir?! Paldies!

LIDIJA. Es taču saprotu – citādi mēs te tagad būtu abas... Es apbrīnoju, tiešām...

SILVIJA. Manu ticību?

LIDIJA. Cik vēl jābrauc?

SILVIJA. Paskaties, kas mašīnu: kā pa centra ielu – visi brauc uz turieni! Pretī neviens!

LIDIJA. Mēs klāt netiksim. Un tu vēl ieskrieties gribi.

SILVIJA. Tu kaut ko tagad man piedāvā? Nebraucam?

LIDIJA. Nē, protams...

SILVIJA. (*spēji*) Vai nav vienalga, kad mirstam, ja mirstam?!

LIDIJA. Tu esi dzērusi?

SILVIJA. Man ir vienalga!

LIDIJA. Mēs jau nemirsim.

SILVIJA. Tas planētu gaitenis, tā jonu saite ir! Nekad aptumsums nav bijis šajos platuma grādos, nekad! Tas nav nejauši!

LIDIJA. Varbūt drusku pietājam?

SILVIJA. Mēs varam pietāt? Varam?! Tu nekad neesi domājusi: dzīvošana no braukšanas ar mašīnu atšķiras tikai ar to, ka kāds cits spiež tava autiņa gāzes pedāli, bet tev ir tikai stūre, ne?

LIDIJA. Teorētiski, jā.

SILVIJA. Izjūtas iespaidīgas – kuru katru brīdi kaut kas var notikt: tu taču nezini, kad un kā! Viens mirklis, un... tu jau esi cits, esi citur...

LIDIJA. Piebremzē, lūdzu...

SILVIJA. *Lūdzu!!!*... Tu vari apstāties, pastāvēt, kad ienāk prātā? Mēs braucam, un tur neko nevar izdarīt, ne?

LIDIJA. Jā.

Negaidīti Silvija strauji spiež gāzes pedāli – auto ierēcas, uzņem ātrumu.

LIDIJA. Izbeidz! Par ātru vēl...

SILVIJA. Mēs varam iekļauties jonu straumē divas stundas pirms vai pēc tumsas kulminācijas!

LIDIJA. (*pūlas smieties*) Mēs jau varam paciesties... Ja nu kaut kāda, teiksim, sūdu muca ieskrien tev sānos? Tev noteikti nepatiks...

Tomēr Silvija spiež gāzes pedāli grīdā.

LIDIJA. Es jau arī esmu sadomājusies par to lēcieni no tilta, goda vārds! Nāvei jābūt skaistai, protams, tā ir, es piekrītu, dzirdi? Apstājies!... Ielēksim jūrā, protams!!!... Bremzē, sarkanais, sarkanais deg!!!...

Silvija nereaģē: auto izšaujas krustojumam cauri – visapkārt izmisīgi signalizē citi braucēji. Lidija ķeras pie stūres, tomēr tas dara trako braucienu vēl bīstamāku: auto sāk mētāt, tomēr ātrums nedzīest.

LIDIJA. Mēs nolēksim no tā tilta, dzirdi?! Apstājies!... Pietiek!!!!... Nevajag!!!. Cilvēki tur, redzi!!!!... Tu neizbrauksi!!! Nē!!!!... Pārbrauktuve: viņi taisa ciet!!!!... Apstājies!!!!...

Tomēr Silvija neuzklausa Lidijas izmisumu – viņa pati arī dažkārt iespiedzas no izjūtu spilgtuma.

SILVIJA. Dzīvo!!! Dzīvo!!! Dzīvo!!!!...

Visbeidzot Lidija atjauš paraut rokas bremzes sviru – kauc riepas, auto samet, tomēr viņas apstājas, no ceļa nenobraukdamas. Vēl brīdi visapkārt signalizē Silvijas braukšanas satracinātie garāmbraucēji. Beidzot viss klust.

Tad Silvija sāk izmisīgi raudāt. Kad Lidija ņemas viņu mierināt, Silvija metas Lidijai virsū ar dūrēm. Brīdi padzenējusi Lidiju, Silvija pēkšņi strauji stājas – viņai palicis slikti: Lidija knapi paspēj novest viņu ceļmalas krūmos, prom.

* * *

Auto brauc. Saule riet. Pie stūres Lidija – šķiet, viņa mašīnā ir viena. Tikai pēc laba brīža parādās Silvija: viņa ir gulējusi uz aizmugures sēdekļa. Brīdi abas klusē. Vien sasmaidās aizmugures skata spoguļītī. Silvija ierunājas pirmā: klusāk nekā parasts.

SILVIJA. Tu dziedāji?

LIDIJA. Nē.

SILVIJA. Kāds dziedāja... tik skaisti – tu dzirdēji?

Lidija klusē.

SILVIJA. Kāpēc nav neviena? Neviena!...

LIDIJA. Mēs jau esam uz cita ceļa – izlidojām: tu gulēji. Bija iespaidīgi.

SILVIJA. Te ir tieši tāpat... Un mašīna, un... tu esi tāda pati, un es...

LIDIJA. Citādas debesis, saule otrā pusē - acīs tagad spīd, redzi?

SILVIJA. Un neviena paša cilvēka... bet tu esi...

LIDIJA. Un necaurspīdīga, bez bārkstīm.

SILVIJA. (*pēc brīža*) Tu tiešām domā, ka es esmu tik liela muļķe?

LIDIJA. Es esmu tā muļķe.

SILVIJA. Tu taču paziņoji, ka mašīna ir zagta, vai ne? Tu gribējies apstāties, aizbēgt: kad tev pēkšņi tik slikti palika, ka bija mežā jāskrien. Mans mobilais bija ieskrējis tev līdz - tu zvanīji.

LIDIJA. Jā, muļķe: vajadzēja izkāpt tāpat. Tu jau bez kompānijas nelektu. Iespaidīgi: *Dzīve ir kā braukšana mašīnā...*

SILVIJA. Man ir bail, ja?!

LIDIJA. Divas pudeles uz tavu dzīvsvaru!

SILVIJA. Es piedzērusies biju? Mūs apstādināja: viņi iepūst lika, vai? Cik pulkstenis?!

LIDIJA. Mēs esam dzīvas.

SILVIJA. Cik pulkstenis?! Cik ilgi es raudāju?

LIDIJA. Piedod, tu neraudāji - krāci veselīga viskija miegā.

SILVIJA. Viss garām?! Ko tas pulkstenis tur rāda?!

LIDIJA. Pareizs. Bija tāda maza krēsliņa – kā vienmēr pie mums.

SILVIJA. Bet teica taču, visi teica: neiespējams aptumsums mūsu grādiem, anomālija! Visi profesori!...

LIDIJA. Nekas nesastājās strīpās un ierindās, nekādu *dvēseļu gaitēņu*, nekādu jonu saišu, nekā. Viss kā parasti.

SILVIJA. Un tu noticēji, vienkārši noskatījies?! Varbūt nebija jābūt pilnīgai tumsai, varbūt... Tu pat nemēģināji!

LIDIJA. Tava bārkstainā dvēsele tad dzīvotu mūžīgi noreibusi: kāda tai pasaulē ieietu, tāda mūžība.

Var taču tā būt: kurš pateiks? Negribēju ar tevi riskēt...

SILVIJA. Es tev palīdzēju, es... Tu tiešām gribi banāli nomirt sūdainos, piemīztos palagos?

LIDIJA. Tu manā vietā nemirsi.

SILVIJA. Tu ceri, ka nodzīvosi ilgāk par tām desmit dienām? Tu ceri, vai ne?

LIDIJA. Tas bija nejauki.

SILVIJA. Tu esi mana labākā draudzene!

LIDIJA. Es neceru, es gribu nodzīvot vēl... kaut vai vienu dienu.

SILVIJA. Es piekritu mirt kopā ar tevi: esi kādreiz kaut ko tādu dzirdējusi?

LIDIJA. Neesmu. Tu mani pierunāji.

SILVIJA. Tev pašai tas šķita labs plāns!

LIDIJA. Man arī bija bail. Un ir. Tāpat kā tev. Un tāpēc labāk nepalika.

SILVIJA. Man nebija bail! Tu domā to braukšanu?...

LIDIJA. Es tev atvainojos.

SILVIJA. (*pēkšņi*) Bremzē!!! Kreisais pedālis, kreisais!

LIDIJA. Kāpēc?

SILVIJA. Tu taču nemāki braukt – mēs nositīsimies!

LIDIJA. Es esmu Dievs: es spiežu pedāli! Tu jau 150 kilometrus esi likteņa varā!...

Lidija groza stūri, kaitinot Silviju.

SILVIJA. Vēl pasaki - esmu palaidusi garām, ka tu esi nokārtojusi eksāmenus! Vakar?!

LIDIJA. Tev tikai nav ienācis prātā, ka es varētu mācēt braukt. Es tev ļāvu piestrādāt par mūsu ģimenes labo šoferīti – lai tu vismaz kaut kā justos vajadzīga. Muļķe. Es atvainojos, tiešām: es tevi pierunāju, atceries? Tu man vairāk kriti uz nerviem nekā tam bija kāda jēga, tu šausmīgi brauc...

SILVIJA. Smieklīgi!...

LIDIJA. Nē, tad jau mēs esam tomēr citā pasaulē, kur visas dvēseles visu māk!

Brīdi abas klusē.

SILVIJA. Kur tu brauc? Mājās? Čībiņas? Čībiņas! Ja?

LIDIJA. Es piezvanīju: viņš beidzot ir atradis.

Lidija pamet Silvijai telefonu.

SILVIJA. Paturi. Vismaz desmit dienas: tev jau vairs nav.

LIDIJA. Es braucu mājās.

SILVIJA. Tu negribēji, ka viņi redz.

LIDIJA. Viņiem ir jāredz. Tev arī bija jāzina, ka dzīve... ir dzīve. Un viņiem ir jāzina.

SILVIJA. Ka tu viņus mīli?

LIDIJA. Ka... es nezinu. Ja būs briesmīgi... atcerēsies vēl labāk. Ka es gribu, ka gribēju vēl vienu dienu. Vienu pašu, sūda dienu. Vienu pret Visumu. To, kura pietrūka.... Zini, sarīkosim balli – manas aiziešanas balli.

SILVIJA. Vienpadsmitajā dienā?

LIDIJA. Divpadsmitajā...

SILVIJA. Bet ja... (*apraujas*)

LIDIJA. ... tad nerīkosim.

Brīdi abas brauc klusēdamas.

SILVIJA. Tu visu laiku neticēji? Par tiem dvēseļu jonu gaitenīem un saitēm – par aptumsumu.

LIDIJA. Es gribēju... ļoti, ļoti gribēju.

SILVIJA. (*pēc brīža*) Es arī tikai gribēju... ļoti, ļoti...

LIDIJA. Es zinu.

SILVIJA. Tu nevarēji zināt!

LIDIJA. Tev tuša izsmērējusies!

SILVIJA. Izbeidz! Kā tu vari tagad, kad...

LIDIJA. *Enik-benik-sikelsā, enik-benik-fum!!!*... Tava izvēle: ko dziedam?

SILVIJA. *Bum...*

LIDIJA. Kas *bum*?

SILVIJA. *Enik-benik-bum.*

LIDIJA. *Fum!*

SILVIJA. *Bum!*

LIDIJA. No kurienes *bum*? *Fum*!

SILVIJA. Kam te ir bērni?

LIDIJA. Tu esi viņiem nepareizi mācījusi – *fum*!

SILVIJA. *Enik-benik-fum*.

LIDIJA. Nē, ja jau *bum*, tad lai ir *bum*! Nepiekāpies!

SILVIJA. *Enik-benik-fum-bum*!...

LIDIJA. *Fum-fum*!... *Enik-benik-sikelsā, enik-benik-fum-bum-bā!!!*...

SILVIJA. Ko dziedam?!...

Pēkšņi strauji sāk tumst.

SILVIJA. Cik pulkstenis? Bremzē! Bremzē!!!...

Kauc riepas uz asfalta, taču tad viss paliek kluss.

Kad atkal paliek gaišs, ir palicis tikai ceļš.

* * * * *

2. epizode – BEDRE

Darbojošās personas:

LILITA - 55, gaišā un dārgā kostīmā

DĀVIDS - 33, mūžīgā studenta tips

GUNTIS - 55, pelēkā uzvalkā

Skatuves grīdā ir bedre.

LILITA skatuves vidū runā mobilajā telefonā.

LILITA. Man vienalga, kur tu blandies, bet tev ir jābrauc šurp. Tas skar tavu tēvu. Jā, ir noticis. Ņem taksi, es samaksāšu. Un, davai, pa fiksam!

Izbeidz šo sarunu un uzreiz spiež citu numuru. Pieiet pie bedres malas, skatās lejup un runā telefonā.

LILITA. Ilmār, es viņu atradu. Laukos. Nē, nekas nav kārtībā. Viņš ir akā. Akas dibenā. Nē, nu dzīvs. Jā, viņš uz mani pat paskatījās. Nevaid. Neko nedara, sēž tumsā un ignorē mani. Nē, izžuvusi. Vienkārši bedre. Nu, droši vien, ka dzird. Bet itkā es nebūtu teikusi!? Tu jau arī jancīgs paliec. Jā. Aha.

Noliecas pie bedres malas, sniedz lejup mobilo tālruni, stiepj roku cik vien dziļi var.

LILITA. Gunti, Ilmārs ar tevi grib runāt. Ņem telefonu. Paņem pretī. Pasniedzies. Nu paņem taču! Gun-ti!!!

Atkal apsēžas un liek klausuli pie auss.

LILITA. Nē, viņš neņem. Pat acis nepacēla. Nekādā gadījumā, met pats savu telefonu. Kādā vēl striķī, kā es pēc tam bez telefona!? Nē! Tu vispār saproti, cik tur dziļš!? Nezinu kā viņš iekāpa. Tad brauc pats. Nu zinu zinu, jā, zinu, ka tas ir manās interesēs. Es jau arī rīkojos! Jau izsaucu, ja gribi zināt. Dēls. Drīz. Paklau, labi, ka policiju vēl neiesaistījām. Nu darīšu, ko varēšu. Jā.

Izbeidz telefona sarunu. Runā, sēžot pie bedres malas un raugoties lejup.

LILITA. Visu dienu uz kājām, visu pasauli apskrēju, lai tevi sameklētu, bet tu šitā... Ja tu zinātu kā es nopriecājos, tavu mašīnu ieraugot. Visas acis izraudāju. Dzirdi? Tu taču dzirdi. ...Ja negribi runāt ar mani, kaut gan es tiešām nesaprotu kāpēc, tad varēji parunāt vismaz ar Ilmāru. Viņi tur prātā bez tevis jūk, stratēģiskais investors pēc stundas būs klāt, ja tu tagad izkāptu, varētu pagūt. Gunti, tu aizlaidīsi postā banku, ja tūlīt nekāpsi ārā. Varbūt ieslēdz telefonu un vismaz piezvani Ilmāram, pasaki, ko viņiem darīt. Gunti, tu pats šito tikšanos trīs gadus gatavoji un ko tu tagad dari?! ...Es tūlīt atkal apraudāšos. Vai tiešām tev sievas asaras neko nenožīmē? Kas tu par džentlemani. Necilvēks. Lien ārā! ...Šausmas. Tev vajag palīdzību, Gunčiņ? Tu netiec ārā? Tev kaut kas sāp?

Pēkšņi Lilīta atraujas, jo no bedres izlidojis sīks akmentiņš trāpa viņai pa pieri. Pārsteigumā viņa lec kājās un kā neticēdama tausta galvu.

Te ieskanas arī piebraucoša mašīna. Lilīta, berzējot galvu, paiet pretī. Noklaudz automašīnas durvis un no tās puses iznāk jauns vīrietis ap 30 - DĀVIDS.

DĀVIDS. Kas noticis?

LILITA. Viņš meta man ar akmeni.

DĀVIDS. Kas?

LILITA. Ar akmeni...

Lilīta norāda uz bedri. Dāvids pieiet pie malas, skatās lejā.

LILITA. Dabūni viņu laukā.

DĀVIDS. Ko viņš tur dara?

LILITA. Izvelc un uzprasi. Tikai tu nevienam to nedrīksti stāstīt - nebūs labi, ja par tēvu uzzina šitādas lietas. Tas ir arī tavās interesēs.

DĀVIDS. Samaksā taksim, cilvēks gaida.

Lilīta atskārst, ka viņi te nav vieni un aiziet uz mašīnas pusi. Dāvids skatās lejā. Aizbraucošas mašīnas skaņa. Lilīta atgriežas.

LILITA. Bankā visi ir panikā, viņiem tūlīt tikšanās ar investoru, izšķirsies vai mūsu banka vispār vēl pastāvēs, vai mēs vispār būsīm, bet viņš ielien akā un met man ar akmeni! Un vakarā vēl svinīgā dieneja bija paredzēta, kas ar to tagad notiks!?

DĀVIDS. Pats ielīda?

LILITA. Nezinu. Labi, ka vispār iedomājos te atbraukt. Netīšām ieskatījos un... Pats vai nepats, man vienalga, viņam tūlīt ir jābūt bankā. Kāp!

DĀVIDS. Un sen jau šitā?

LILITA. Dāvid, mums nav laika te filozofēt, izdari, ko liek un viss.

DĀVIDS. Un viņš tātad meta tev ar akmeni?

LILITA. Iedomājies.

DĀVIDS. Un nav nemaz runājies?

LILITA. Nu nē.

DĀVIDS. Laikam tad nav par ko sūdzēties.

LILITA. Tu vai izdarīt, ko māte liek, vai tu mani speciāli tagad kaitini!? Fiksi dabūni viņu laukā!

DĀVIDS (*paceļ acis pret māti.*) Es nevilksu viņu laukā.

LILITA. Ko?!

DĀVIDS. Ja nu viņš grib tur palikt?

LILITA. Dāvid, tu galīgs idiots esi jeb tikai izliecies?!

DĀVIDS. Varbūt viņš grib, lai tu liec viņu mierā. Lai jūs visi liekat viņu mierā. Mēs visi. Vai tā nevarētu būt?

LILITA. Dēls.

DĀVIDS. Māt.

LILITA. Nemēri visus pēc sevis - pasaulē ir arī atbildīgi un nopietni cilvēki. Tūlīt pat kāp lejā un izglāb papu, tas ir tavs dēla pienākums.

DĀVIDS. Bet ja ir otrādi?

LILITA. Kas tev ir otrādi?

DĀVIDS. Ja viņš jau ir paglābies?

LILITA. Tu darīsi kaut ko vai nē?

DĀVIDS. Nē

LILITA. Nav brīnums, ka viņš ar tevi jau gadiem nerunā. Paša tēvu grib dzīvu zem zemes sapūdēt!

DĀVIDS. Gribēs, pats izkāps. (*Atkal vērs skatu bedrē.*) Žēl, ka tu viņu atradi.

LILITA. Tu esi nepateicīgs, slinks, izlaidīgs, bezatbildīgs, jauns... tu neesi nekāds dēls!

DĀVIDS. Vulgāra, mantkārīga, varaskāra, histēriskā... nav brīnums, ka tēvs akā ielien.

LILITA. Narkomāns!

DĀVIDS. Es nelietoju narkotikas.

LILITA. Kā tad! Visi jūs lietojat. Pazūdi! Prom! Vācies, es teicu!

DĀVIDS. Izbeidz šito teātri. Ja jau samaksāji taksim, mani tā neatlaidīsi.

LILITA. Ahā... nu ja... ak, es muļķīte! Ar desmit latiem ceru pietiks?

DĀVIDS. Māt, izbeidz.

LILITA. Piecpadsmit?

DĀVIDS. Tu vari izbeigt?

LILITA. Labi, divdesmit. Vairāk te nav par ko maksāt. Ceru, tev pietiks kauna neprasīt vairāk.

Lilita gaida dēla atbildi, bet Dāvids klusē, tikai skatās lejā.

LILITA. Klusēšana laikam nozīmē piekrišanu. Reketieris. Bet...

Izvanas viņas mobilais.

LILITA (*telefonā, ļoti maigi.*) Meitiņ, saulīt, beidzot!

Pēc šiem vārdiem Dāvids paskatās uz māti, viņa šo skatienu uztver un paiet sāņus.

LILITA. Jā zinu, ka papiņš ir atslēdzis. Nu kā tev? Kā tur? Nu papiņš vēlāk.

Sarunājoties aizstaigā aizkulisēs un saruna pamazām kļūs nedzirdama.

LILITA Nu bet kā vispār? Aha aha aha... nu un kas viņam ir vecāki? Ak šitā... aha... ..

Dāvids apsēžas bedres malā.

DĀVIDS. Piedod, ka traucēju, es drīz aizvākos, bet šī nu ir tā reize, kad man gribas ar tevi parunāt. Tas, ko es te redzu... Kolosāli! Ja tu zinātu kā es tevi saprotu. Pat apbrīnoju. Negaidīju, ja godīgi. Stulbi, ka viņa tevi atrada. Nekur no viņiem nevar likties. Atceries kā Diogēns - staigāja ar lukturi pa pilsētas burzmu un sauca "Cilvēki! Cilvēki!", bet nevienu tā arī neieraudzīja, tikai vienus idiotus. Un tagad arī tu, mans tēvs, kā Diogēns mucā ielien. Super. Bija man tāda klusa cerība, ka tu neesi tāds kā mēģini izskatīties. Vienīgi brīnos kā tu tik ilgi varēji izturēt. Es ne tikai par mammu runāju, es vispār. Sevi pazaudējuši, bet neļauj citiem paklusēt. ...Tūlīt aizvēršos, apsolu. Tikai gribēju pateikt,

ka... tu esi spēcīgs cilvēks, ja šitā... tas nav vājums. Un tu zini, es arī, kad kojās dzīvoju (ceru tu zini, ka es tomēr pabeidzu universitāti), no dēļiem ierīkoju sev paslēptuvi pie griestiem, lai neviens netiek klāt. No viena Eliades stāsta noskatījos, tur viens gleznotājs sev tādu ietaisīja. ...Nu redzi, tu uz mani pat paskatījies. Izrādās neesam tik sveši, ja?

Atkal tuvojas Lilīta - kā aizgāja, tā atgriežas sarunājoties pa telefonu - vārdi kļūst aizvien dzirdamāki.

LILITA (*vēl aizkulisēs.*) ...izbeidz, nerunā muļķības, protams, ka tu man esi vajadzīgs... (*Iznāk uz skatuves.*) ...Es daru visu, kas manos spēkos, Ilmār.

DĀVIDS (*tēvam bedrē.*) Neuztraucies, es dabūšu viņu prom.

Lilīta tuvojas akai, bet Dāvids nostājas ceļā.

LILITA (*vēl telefonā.*) ...un nekad vairs man tā nesaki! (*tad strauji noņem telefonu no auss, pievēršas Dāvidam.*) Tātad divdesmit. Bet dabūsi tikai pēc tam, kad tēvs būs laukā.

DĀVIDS. Paiesim malā.

Nem aiz pleciem, mēģina pavirzīt viņu tālāk no akas.

LILITA. Un jo ātrāk, jo labāk. Katra tava bezdarbības minūte maksās tev latu, tātad tas ir tavās interesēs, Dāvid. Un neaiztiek mani! (*Atkratās.*) Es uzņemu laiku.

DĀVIDS. Mam, izbeidz! Nevajag man tavu naudu.

LILITA. Tā! Sākās. Ko tad tu gribi?

DĀVIDS. Lai tu tur neej. Būs vēl sliktāk, ja mēs traucēsim.

LILITA. Kā tā vēl sliktāk? ...Viņš tev kaut ko teica? Viņš ar tevi runāja?

DĀVIDS. Jā ...Jā, runājām un teica, lai liek viņu mierā.

Lilīta pieskrien pie bedres.

LILITA. Tadā gadījumā izšķiries vai nu tu vai Ilmārs. Viņš, tavai zināšanai, ir gatavs pārņemt vadību gan bankā, gan vispār un... Jeb tev vienalga? Nu ja tev vienalga, tad arī man ir vienalga un es tev tagad oficiāli...

Dāvids pieskrien un sāk nikni kratīt māti aiz pleciem.

DĀVIDS. Tu vari vienreiz aizvērties?! Cilvēks grib mieru! Cilvēks ir atbraucis uz vietu, kur kādreiz jutās laimīgs, kur audzēja savas tulpes un jutās īsts, darīja īstu darbu, zemi raka, smēla no akas, kur viņam nebija jāizliekas, kur viņam viss bija skaidrs, kur viņam nekladzināja nemitīgi ausī, kur ziedi viņam atbildēja ar klusu un dabisku mīlestību, kur viņš varēja būt pats! Ļauj taču viņam atpūsties vismaz no tevis!

Dāvids pārstāj kratīt, māte atgūstas, nomierinās. Viņš viņu palaiž, bet to pašu mirkli viņa atsāk kliegšanu bedrē.

LILITA. Un kāpēc ar viņu tu pēkšņi runā, bet man svied ar akmeni!? Ne velti Ilmārs saka, ka...

Dāvids iesit mātei plauku, aprauj Lilītu pusvārdā.

LILITA (*kā neticēdama.*) Tu man iesiti.

DĀVIDS. Roka bija mana, bet sitējs ir tēvs. Viņam nebija citas izvēles. Savādāk tevi neaizvērt.

LILITA (*taustot savu vaigu.*) Savai mātei. Un šāda ir tava patecība par visu, ko es tavā labā...

DĀVIDS. Ko tad?! Dzemdēji mani?

LILITA. Tev ir cienījamās ģimenes uzvārds. Tu vispār zini, ko tas mums maksāja – izsisties?

DĀVIDS. Mani.

Mirkli viņi skatās viens otrā, viņa vēl tur roku uz vaiga.

DĀVIDS. Ejam.

Viņš ņem māti aiz rokas un velk prom.

LILITA. Uz kurienu?

DĀVIDS. Uz mašīnu.

LILITA (*iespītējas.*) NĒ!

DĀVIDS. Jā. Pasēdēsi mašīnā.

Lilitai atkal iezvanās mobilais. Dāvids palaiž viņu vaļā, bet, kad Lilita liek telefonu pie auss un griežas jau atpakaļ, Dāvids izrauj to viņai no rokas, izslēdz un iebāž sev kabatā.

DĀVIDS. Paps teica, ka grib pilnīgu mieru. Nāc!

LILITA. Bet zvanīja Eleonora, Ilmārs zvanīja un tēvam jāzina...

DĀVIDS. Kas?

LILITA. Nu, viss.

DĀVIDS. Tev papam labāk netuvoties. Pasaki man.

LILITA. Kāpēc tev?

DĀVIDS. Es atkārtāju - pļauka bija viņš, paps. Ja tas tiešām būs svarīgi, es viņam nodošu. Runā.

LILITA. Nu, Eleonorai steidzami vajag, lai viņš pārskaita naudu, viņa grib nomainīt viesnīcu.

DĀVIDS. Viņa, ko, viesnīcā dzīvo?

LILITA. Japānā viesnīcā.

DĀVIDS. Ā, nu jau ar japāņi mēģini izprecināt?

LILITA. Kāpēc tad uzreiz...? Vienkārši aizbrauca aptumsumu skatīties.

DĀVIDS. Tik tālu braukt, ja tāds pats tepat būs redzams.

LILITA. Vai tad mums tāds pats?

DĀVIDS. Radio par to vien kladzina.

LILITA. Pie mums tas aptumsums nevar būt tik nopietns, jo ja būtu, tad stratēģiskais investors noteikti pārceltu tikšanos, bet viņš taču nepārcēla. Lai ko tur runā pa radio, bet investors tomēr nav nekāds parastais cilvēks, tādi cilvēki zina, ko dara. Vai ne? ...Jeb tomēr ir nopietns? Es kaut kā nevaru saprast.

DĀVIDS. Pasaules gali ir katru gadu. Tev nevajadzētu piebāzt galvu ar vēl vairāk muļķībām. Vai tas ir viss?

LILITA. Vēl tas, ka stratēģiskais investors ir aizvests paēst, bet otrais iet jau uz beigām un saldo viņš nemaz nav pasūtījis. Papam jāpasteidzas vai arī man jāizved uz banku papīrs, ka viņš visas pilnvaras nodod Ilmāram.

DĀVIDS. Tagad viss?

LILITA. Vēl mūs aicina uz dzimtas salidojumu, mums vienreiz jāparādās. ...Tu vari nebraukt.

DĀVIDS. Ak, dievs! Labi, pietiks, tagad ej un esi pacietīga. Ej!

Lilita neiet. Dāvids parāda dūri.

DĀVIDS. Tu sakaitināsi papu.

Lilita tomēr aiziet, Dāvids pavada viņu ar skatienu. Ieslēdzas mašīnas radio un var sadzirdēt, ko stāsta ziņās.

RADIO. Ziemeļu puslodi pārņem tumsa, situācija ar katru sekundi sakaitējas arvien vairāk. Ukrainā vesels ciems noslēpies alā. Pagānisko kultu piekritēji pulcējas Stounhendžā, lai atdotu sevi Saulei. Krievu akadēmiķis demonstrē senslāvu tāšu vīstokļus, kuros minēts vārdu salikums "pastarsaule". Pestīšanas armijas aktīvisti visās pasaules malās izgājuši ielās un nodarbojas ar rekrutēšanu. Uz žurnāla Economist vāka šodien tikai viens vārds "APOKALIPSE". Kanādā novērots, ka inuītu mednieki šodien neiziet roņu medībās. Sātanisti ielaužas baznīcās. Latvijā. Prezidents atceļ oficiālo vizīti Ķīnā. Alūksnes un Saldus pašvaldības aptumsuma dienu pasludinājušas par brīvdienu. Elejas Veronika brīdina, ka organismam visbīstamākā ir saules gaisma trīs stundas pirms aptumsuma. Sabilē un Balvos izsīkuši alkohola krājumi. Populārais folklorists Akots iesaka meklēt patvērumu senajās upuralās. Rīgā sabojājušies vairāki bankomāti. Profesors Suiķis paredz planētas nobīdi no trajektorijas. Bīskaps Jurdžs aicina tumsas stundu sagaidīt grēksūdzē. Kombuļu Inese atceļ koncertu Limbažos.

Tikmēr Dāvids pietuvojas bedrei, uzmanīgi ieskatās, mēģina būt kluss, apstaigā, meklē vietu, apsēžas, tad atlaižas guļus blakus bedrei. Turpina skanēt radio un Dāvids neztur, aizmetas uz mašīnas pusi.

RADIO. Līgatnē piedzimuši piecīši. Nosvinēti nacionālās koncerthalles spāru svētki. Pavasaris būšot silts. Turpiniet sekot radio ziņu dienesta raidījumiem un vēlreiz atgādinām, ka pilnais Saules aptumsums notiks jau pēc...

Aizcērtas mašīnas durvis un radio vairs nav dzirdams. Dāvids atgriežas, atkal apguļas pie bedres malas.

DĀVIDS. Beidzot klusums. Un es arī drīz iešu, es tikai... Tu zini, mani publicēja. Tā gan nav vēl grāmata, bet tik un tā... divi dzejoļi. Atceries?: "Sporā nogranda sprādziens. Uzausa sēne. Baravika vai apokalipse?" Jūs vēl smīkņājāt, bet, redzi, ir cilvēki, kas saprot... un novērtē. Tu taču patiesībā arī, vai ne? Es zinu, ka tu arī. ...Man tevis pietrūkst, pap. Ļoti.

Pēķšņi bedri no iekšpuses aizklāj vāks. Un sāk satumst. Iestājas pilnīgas tumsas brīdis. Tad atkal paliek gaišs – aptumsums beidzies, bet Dāvids sēž pie akas.

Viņa acu priekšā atbīdās bedres vāks un no dziļuma parādās trepju gals. No turienes izkāpj nopietns, pat skumjš, dzīves nogurdināts vīrietis uzvalkā - GUNTIS. Viņam ausīs iespraustas radioaustiņas, par kurām viņš piemirsis.

DĀVIDS (priecīgi.) Čau.

Taču tēvs vairāk dēla acu.

GUNTIS. Iekāp iekšā un izcel to, kas tur ir.

DĀVIDS. Tu mani nemaz nedzirdēji?

GUNTIS. Ko?

DĀVIDS. Neko. (Iekāpj bedrē.)

Uz skatuves izskrien Lilita. Metas Guntim ap kaklu, taču viņš to atstumj. Guntis stīvi izvingrina locītavas, Lilita paklausīgi noraugās. Dāvids izceļ no akas divus prāvus un smagus koferus.

DĀVIDS. Tev tur īsts bunkurs. (*Par koferiem.*) Kas tur ir?

GUNTIS (*Norāda uz trepēm.*) Trepes arī.

Dāvids izvelk arī saliekamās trepes. Tēvs tās paņem, saliek, pasit padusē.

GUNTIS (*par koferiem.*) Aiznes uz manu mašīnu.

DĀVIDS. Kas tur ir?

Lilita pieiet pie Dāvida ar izstieptu sauju.

LILITA. Telefonu.

Dāvids atdod.

GUNTIS (*Dāvidam.*) Ko gaidi?

DĀVIDS. Tu dzirdēji, kad es ar tevi runāju?

Parāda uz austiņām tēva ausīs. Guntis atceras par piemirstajām austiņām, izņem tās un iebāž kabatā.

DĀVIDS. Radio, vai, klausījies?

Guntis neatbild, norāda uz koferiem Lilitai.

GUNTIS. Nes uz mašīnu. Manējo.

Lilita paklausīgi ķeras pie rokturiem un velk prom. Viņai iet ļoti smagi, tomēr cenšas, neatlaižas, vel smagumu pa grīdu uz aizkulisēm.

DĀVIDS (*skatoties uz mātes pūlēm.*) Zelts, vai. ...Ak dievs, vai tiešām tik banāli! (*Tēvam.*) Nauda?

GUNTIS. Neesi te bijis, neko neesi redzējis, tas ir tavās interesēs.

Tēvs izņem no maka 50 latus un sniedz dēlam. Dēls neņem. Guntis izņem vēl tikpat, dod, bet nekas nemainās. Tad viņš noņem naudu Dāvidam pie kājām un aiziet. Dāvids noskatās viņam pakaļ. Noklaudz automašīnu durvis. Iedarbojas dzinēji, mašīnas aizbrauc. Dāvids paliek, aiz viņa bedre.

DĀVIDS. Tu esi dziļā dziļā dziļā bedrē, papucīt.

Satumsums un beigas.

3. epizode

Darbojošās personas:

Lulu – 32

Saša - 40

Tumsa. Dzirdamas skaņas, kas uzreiz rada sajūtu par lidostu – telpa, attāla lidmašīnu „švikoņa”, balsu murdoņa visdažādākajās valodās, dispičera ziņojumi par pienākošajiem un atejošajiem reisiem utml. Pamazām telpa izgaismojas – tā ir uzgaidāmā zāle pēc pasu kontroles.

Lulu stāv pie stikla sienas un vēro lidmašīnas, kas nolaižas uz skrejceļiem vai paceļas gaisā. Lulu ir samērā liela auguma transvestīts, ģērbies spilgtās sieviešu drēbēs, ar uzkrītošu kosmētiku, taču varētu teikt, ka viņš no dabas ir salīdzinoši izskatīgs. Viņa runas stils ir mazliet eksaltēts un sievišķīgs.

Saša sēž turpat netālu uzgaidāmās telpas krēslā un runā pa telefonu. Viņš ir neliela auguma, kalsns un ne visai pievilcīgs. Saša runā ar krievu akcentu. Viņš ir ģērbies dārgā, ne-klasiskā uzvalkā, kas atstājreizē respektablu iespaidu un tomēr ir mazliet uzkrītošs.

Viņam blakus uz sola atrodas melns čemodāns un dzeltena puķe podā.

Viņi abi ir noguruši, mazliet izspūruši un saburzīti – viņi ir ieradušies lidostā taisnā ceļā no ballītes, nupat jau iestājas pagīras.

SAŠA (pa telefonu.) Jūs saprotat, ka man ir pilnīgi pie lampiņas, ka jums kaut kur mirst tie delfīni! Nu un! Jūs zinājāt, ka katru dienu uz pasaules iet bojā 20 sugas, jūs to zinājāt? Vot kāpēc jūt to piemēram nezinājāt? Šodien delfīni, rīt varbūt cilvēki! Kāda man gar to daļa! Kāpēc lai es dotu jums savu naudu? (Pauze. Mēs redzam, ka Lulu pienāk īsziņa, viņš to lasa un uzraksta atbildi sekojošā Sašas teksta laikā.) Es domāju, ka jums nav tādas pilnvaras spriest par manu sirdsapziņu! (Pauze.) Man liekas, kā var pateikt vēl skaidrāk? Paldies! Lai jums arī jauka diena. Visu labu! (Noliek telefonu.) Pie pakaļas man tās zivis! Bļāviens. Un viņi zvana man jau trešo reizi pa šito mēnesi! (Paskatās pulkstenī. Pagriežas pret Lulu.) Lulu! Viss! Ejam! Lulu, tu dzirdi!

LULU. Saša, es nebraukšu.

SAŠA. Delfīni, bļāviens... (Saša paņem savu koferi.) Tev nav kaut kas pret galvas sāpēm?

LULU. Dārgumiņ, tu dzirdi, ko es saku? Es nekur nebraukšu.

SAŠA. Lulu, par ko tu vispār runā? Protams, ka tu brauksi!

LULU. Piedod, bet nē. Es nevaru.

SAŠA. Pēc trīs minūtēm bordings sākas! Ko tu nevari?

LULU. Nu lūdzu, tikai stay cool, ok?

SAŠA. Nē, tas nav ok! Bļāviens! Re, kur ir tava biļete! Tās ir manas mātes bēres, ko tu tagad te taisi?

LULU. Es zinu, tas izklausās stulbi, bet –

SAŠA. Tu vienkārši esi sašņaucies, paklausies... Paņemsim uz borta kādu šampi, davai? Tevi atlaidīs,

tu redzēsi!

LULU. Es negribu šampi, tu nesaprosti! Es eju atpakaļ! Piedod.

SAŠA. (*Pauze.*) Tu ko tagad vispār dari? Tu gribi mani tā vienkārši uzvest?

LULU. Oh, for fucks sake... kāpēc tu vispār gribi, lai es braucu? Tā bija stulba doma... Tu zini, ko tur Rīgā dara ar tādiem kā es?

SAŠA. Es tev vēlreiz saku – iekāpsim taksī, pa taisno uz viesnīcu... Viss būs cool!

LULU. Un tava ģimene?

SAŠA. Nu un! Lulu... Man šobrīd ir tiešām... es gribu, lai tu būtu ar mani. Man ir grūts brīdis, tā teikt.

LULU. Oh really?

SAŠA. Really, bļin! Man ir nomirusi māte, fuck! Protams, ka really!

LULU. Kā tu varēji pat neatbildēt, Saš? Viņa tev zvanīja desmitreiz dienā, a tu pa to laiku...

SAŠA. Ai, ai, ai, ai, ai! Nu briesmīgs dēls, nu! Šitā te, ja? Viss šitais – koncepts, ja – visa šitā vainas apziņa... kas to izdomāja, ko? Lai manipulētu ar cilvēkiem? (*Pauzīte.*) Man bija jādara lietas, es nevarēju braukt!

LULU. Kādas lietas? Sūda lietas?

SAŠA. Labi – viss, pietiek. Ejam! (*Paņem čemodānu.*) Tu zini, ko nozīmē noorganizēt filmēšanu? Tu zini, ko nozīmē dabūt tādu klientu kā Aldi? Neko tu nezini! Man ko – vajadzēja to visu pamest un skriet?!

LULU. Es nekur nelidoju, Saša.

SAŠA. Bļāviens, Lulu! (*Pauze.*) Mēs kavējam lidmašīnu! Tu nesaprosti?

LULU. Es tiešām atvainojos, Saša... Piedod... Es zinu, ka es tevi piečakarēju, bet –

SAŠA. (*Pauze.*) Paklausies – ei! Lulu! Nu kas ir? Ko? Nu? Kas notiek?

LULU. (*Pauze, Saša skatās uz Lulu, Lulu novēršas.*) Nekas.

SAŠA. Tu nopietni – ?

LULU. Jā... Sorry, es tev - citreiz paskaidrošu.

SAŠA. Nu tad – (*Pauze. Viņš paskatās pulkstenī. Pauze.*) Fuck you, vecīt!

Saša grasās doties prom.

LULU. Saš, pagaidi! Pirms tu aizej..Es tev gribēju lūgt, ammm... (*Pauze.*) Well... Tu nevari man - aizdot – mazliet?

SAŠA. (*Pauze. Saša iesmejas.*) Priekš delfīniem, ja?

LULU. Come on, man! Man tiešām ļoti vajag!

SAŠA. Bet nu protams! Es nešaubos, ka tev vajag! Cik vien vēlies!

LULU. Nopietni?

SAŠA. Nopietni šņauc veļas pulveri, saprati! Nopietni. Fucking hell...

(Saša pagriežas un dodas prom.)

LULU. Nu pagaidi, dzirdi! Ne jau tam...

SAŠA. A kam? (*Sašam atkal sāk zvanīt telefonu, viņš neceļ.*)

LULU. Nu kaut kam citam!

SAŠA. Tu mani par idiotu uzskati?

LULU. Jesus...

SAŠA. Nē, nu bet godīgi? (*Saša ieskatās mobilā telefona displejā.*) Ko tai vēl vajag!

LULU. Come on, baby! Protams, ka nē! Es tev godīgi – atdošu, pēc nedēļas.... Pēc divām.

SAŠA. Oi, daviai, tikai bez šitiem te... Neko tu man neatdosi. Cik tev vajag?

LULU. Piecsimts.

SAŠA. Tikai piecsimts! Kāpēc tik maz?

LULU. Es zinu, ka tas nav maz...

SAŠA. Brauc līdz – aizdošu!

LULU. Tas nav man, ok? Tas ir – vienam manam draugam ...

SAŠA. Kādam draugam? Kādam vēl draugam! Tu vispār – afigel, Lulu?

LULU. (*Pauze.*) Labi, Saša, paklausies... man tev ir kaut kas jāizstāsta.. Kaut kas nopietns, ok?

SAŠA. Tieši tagad? Lai es nokavēju to lidmašīnu? (*Telefons iezvanās no jauna.*)

LULU. Jā. Nē, fuckin' 'ell, ne jau, lai tu nokavē... Saproti...

SAŠA. Tu vari ātrāk? Es tevi tiešām lūdzu...

LULU. (*Pauze.*) Saša, es gribu bērnu.

SAŠA. (*Pa telefonu. Pārspīlēti laipnā tonī.*) Hallo! Jā, jā, tas esmu es... Šodien, šodien, kad tad vēl?...Silvijas tant, es nevar šobrīd runāt, mēs ejam cauri muitai... Lidostā... (*Izliekas.*) Hallo! Es jūs nedzirdu! Halllooo! Silvijas tant! (*Ieliek telefonu atpakaļ kabatā.*) Ciest nevaru vecus cilvēkus... Piedod, Lulu, ko tu teici?

LULU. Es gribu bērnu.

SAŠA. Es atvainojos?

LULU. Es arī.

SAŠA. Tu tikko teici, ka tu –

LULU. Tieši tā. Es gribu bērnu.

SAŠA. (*Pauze.*) Es nesaprotu. Tu gribi to bērnu nopirkt? Nopērc tamagoči, fuckin' 'ell! Tas maksā pieci paundi!

LULU. Es gribu īstu bērnu.

SAŠA. Bļāviens... Tu esi – paklausies – tev viss ir kārtībā?

LULU. Pilnīgi nopietni.

SAŠA. Nu tad kā tu gribi, lai es tev palīdzu! Lulu – tu esi fucking lady-boy! Tu pat neesi mainījis savus – (*Parāda uz jostas vietu.*) Tev nevar būt bērni!

LULU. Jā, bet es negribu būt māte! Es gribu būt tēvs!

SAŠA. Tu gribi adoptēt sīko?

LULU. Nē! Es - gribu – bērnu! Savu! Īstu!

SAŠA. Nu tad kā tu iedomājies, kā tas notiks? Kāpēc tu man to tagad stāsti?

LULU. Es pārģuļu ar meiteni, viņa paliek stāvoklī, piedzemdē bērnu - vuala! I'm a dady, baby!

SAŠA. Lulu, tā ir tik stulba ideja, zini... Es pat nesaprotu, kā tas varēja ienākt tavā galvā!

LULU. Oh, really? Vai tik tu neesi greizsirdīgs, saldumiņ?

SAŠA. Greizsirdīgs? Uz ko? Kā tu iztēlojies – kas tā būtu par sievieti, ko, kura - ? Kāds tam sakars ar piecsimts paundiem, anyways! Es nevaru te stāvēt un -

LULU. Aizveries vienreiz un paklausies! (*Pauze.*) Es pārģulēju ar Anniju. Tu atceries viņu?

SAŠA. Tu izdrāzi... ko? Anniju!? To resno, melno mauku?

LULU. Saša, lūdzu...

SAŠA. Nu nē... Tu vienkārši gribi mani... Tu gribi lai es tev noticu! Fuck you, zini! (*Smejas.*)

LULU. Bet tā ir patiesība!

SAŠA. Tā nav patiesība! Tā ir visstulbākā, perversā, trakākā ideja ko es esmu no tevis dzirdējis! Kāpēc lai tu – es nesaprotu! Gribēji kaut ko jaunu pamēģināt?

LULU. Ha! Jaunu? Neesi taču naivs, Saš...

SAŠA. Nu tad jau varējām vismaz kopā, nē? Būtu sarunājuši kādu normālu meiteni!

LULU. Tu atceries, kad mēs pie Sema saēdāmies tās ripas?

SAŠA. So?

LULU. Jebkurš cilvēks liekas tik skaists un labs... Vai ne? Un tu arī gribi būt labs un visiem dot mīlestību...

SAŠA. Un tad tu ieraudzīji nabaga resno Anniju un - ?

LULU. Viņa vienkārši bija – savā ziņā viņa bija tik skumja, saproti? Un viņa sāka runāt visas tās – you know, nasty little things... un sāka aiztikt mani te, un te, un krūtis (*Imitē Annijas pieskārienu.*) Uou!

SAŠA. Un tu viņu tā aiz žēlastības ņēmi un izdrāzi?

LULU. Nu arī tāpēc! Bet tas ko viņa darīja, zini – viņa uzlika vienu roku te, un tad ar otru paņēma manu...

SAŠA. Varbūt pietiek, Lulu! (*Saša tramīgi paskatās apkārt.*)

LULU. Sorry... (*Pauze.*)

SAŠA. Un tu gribi ar to resno...

LULU. Viņa nav resna.

SAŠA. Viņai pupi sver vairāk nekā tava galva!

LULU. Viņa ir apaļīga, ok! Un man tas tīri labi patīk... (*Lulu pārļaiž skatienu Sašas figūrai.*) Dažreiz...

SAŠA. Whatever...

LULU. Saša, viņa ir stāvoklī. Trešajā mēnesī. Viņa grib, lai es esmu tēvs.

SAŠA. (*Ironiski.*) Tiešām?

LULU. Tiešām.

SAŠA. (*Pauze.*)Nu... (*Saša apsēžas.*)Ko es varu teikt – very nice! Good job! Well done! (*Pauze.*) Tu zini – ja tas, ko tu saki... Ja tā ir patiesība, ja? Es vienkārši tā domāju – tā meitene, ja? Tā Annija – viņa taču ir pilnīga dura!

LULU. Jo?

SAŠA. Ko tu vari viņai piedāvāt, ko? Nu ko?

LULU. Nu un ko tu domā? Rūpēties par viņiem! Būt blakus, turēt rociņu! Vai tad tas nav galvenais?

SAŠA. Protams, ka tas nav galvenais! Rūpēties kā? Paklausies...! Tu esi jauks džeks, ja? Ar tevi ir forši pavadīt kopā laiku un tādā garā, ok? Bet fakti, ok? You are a fuckin' tranny, man! Ar visām atkarībām, kādas tik cilvēkam var būt! Tu nevienā darbā neesi noturējies ilgāk par piecām dienām! Tu nevari parūpēties pats par sevi! Ko tu vari viņai piedāvāt?

Skaļrunī atskan dispičera aicinājums Aleksandram Dobrenko un Ludvigam Štālam steidzami ierasties astotajā izejā uz lidmašīnu.

LULU. Jebkurš cilvēks var mainīties, pareizi?

SAŠA. Nepareizi! Cilvēki nemainās, hello! Ne jau nu tu!

LULU. Oh, fuck you! Bullshit!

SAŠA. Ja? Tad ej – kļūsti par papačku! Izveidojiet - briesmīgāko ģimeni pasaulē! Varbūt jūs varat pieteikties kaut kādā šovā! Uzvarēt naudu, es nezinu...! (*Pauze.*) Tad kam tev vajag tos piecsimts paundus! Tas viņa tev prasīja, ja?

LULU. Nē! Viņa neko neprasīja. (*Pauze.*) Bet ja jau tu gribi zināt, tad viņai šorīt atslēdza elektrību, ok? Tas nozīmē – boileris, siltums, gāzes plīts...

SAŠA. Gāzes plīts?

LULU. Jesus, nu! Es taču nezinu!

SAŠA. (*Iesmejas.*) Un ta' viņa tā laipni palūdza tev samaksāt to parādu, ja?

LULU. Tu vienmēr domā par cilvēkiem tik sliktas lietas... Un es nesaprotu – kāpēc?

SAŠA. Tad kāpēc viņa nosauca tev to summu? Ko? Tu tiešām neredzi? Viņa vienkārši tevi izmanto!

LULU. Tāpēc, ka es prasīju!

SAŠA. Paklausies, Lulu... Atļauj, es tev kaut ko pateikšu, ok? (*Pauze.*) Tu šobrīd pieļauj lielu kļūdu! Tu vari tikt prom, tu to zini?

LULU. Prom? Uz kurieni?

SAŠA. Tu saproti, viņa – viņa tevi nesūdzēs tiesā, neprasīs alimentus! Neko! Neviens neies un neteiks, ka viņš gulēja ar transvestītu, for Gods' sake! Es atvainojos, protams... Bet tā ir!

LULU. Bet es negribu tikt nekur prom!

SAŠA. Bļāviens, paklausies... Lūdzu, padomā – nopietni, ja? Tu zini, ko tas nozīmē – ņemties ar sīko? Tev liekas, viņš tev dzejolišus skaitīs katru dienu? Tas nozīmē izdevumus, tas nozīmē pamperus – katru dienu, visas tās... es pat negribu runāt par to. Un jo vecāks viņš paliks, jo vairāk viņš no tevis prasīs! Jaunu to, jaunu šito...! Kāpēc tad ir izgudrotas pretapaugļošanās tabletes!

LULU. Bet ja es tieši gribu visus tos pamperus un visu to - citu!

Atkal atskan dispičera aicinājums viņiem ierasties uz lidmašīnu.

SAŠA. Lulu, tev vajag par to padomāt! Viņi tūlīt aizlidos bez mums, viņiem ir pofīg.

LULU. Es esmu izlēmis, Saš. Es domāju, ka – you know – mēs vairs nevaram turpināt tā kā agrāk...

SAŠA. Mhm. Sāksi jaunu, skaistu dzīvi, ja? (*Pauze.*) Ko tad tu darīsi – izsūksi atkal silikonu no pupiem? Domā, tas tevi padarīs laimīgāku?

LULU. Kāds tam sakars ar mani un pupiņiem?

SAŠA. Tu esi tā iztēlojies, ko tas bērns par tevi domās vēlāk? Kad viņš paliks vecāks? Tu domā, viņš būs priecīgs uzzināt? (*Iesmejas.*) Iedomājies - skolā! Viņš lūgs – fuckin' 'ell – viņš lūgs Dievu, kaut nebūtu tevi pazinis!

LULU. Tu šādā veidā neko nepanāksi, zaķīt.

SAŠA. Neko nepanākšu... (*Iesmejas.*) Da man ir pofig, ko man vajag vēl panākt? Es visu esmu jau panācis! Tu zini, cik daudzi cilvēki sapņo darīt to, ko es? Producents tādā reklāmas aģentūrā kā McLarren? Londonā? Ha! (*Pauzīte.*) Nevienam man neticēja, zini, bet es pierādīju, ka – visi draugi, zini – cilvēki totāli bez ambīcijām... Tā ka man ir pofig. Es tev vienkārši saku patiesību. Tāda nu ir mana daba – vienmēr teikt, ko es domāju. Tās ir ilūzijas, Lulu. Tādiem cilvēkiem kā mēs ģimene nav nekāds atrisinājums. Pēc definīcijas.

LULU. Nu nē... Tā liekas tev. Bet es negribu turpināt tādu dzīvi... Man ir trīsdesmit divi gadi, Saša! Ja es kaut ko nemainīšu tagad... Pēc desmit gadiem es varbūt spēlēšu kārtis ar tavu māti.

SAŠA. (*Pauze.*) Kāpēc jūs neviens negribat vienkārši paskatīties reāli! Visi kaut kur – lidinās, kaut ko sapņo! Kāpēc?

SAŠA. Paklausies, pirms dažiem gadiem man bija tāda pati huiņa... Es aizgāju pie tās meitenes un viņa saka – tā un tā, zini, es esmu stāvoklī... A ko es izdarīju – es nosviedu šitā – uz dīvāna mēteli un nogāju uz veikalu pēc džina. Un es nekad vairs neaizgāju pakaļ tam mētelim. (*Pauze.*) Es nezinu, ko viņa izdarīja... Bet cilvēks pie visa pierod!

Dispičera ziņojums.

LULU. (*Pauze.*) Nu ko... Tad jau pieradīsi arī pie tā, ka es esmu prom! Atā, Saša... Take care and... Aizmirsti par tiem piecsimts paundiem...

Lulu noskūpst Sašu uz vaiga.

LULU. Aizved savai mammai manu puķi!

Lulu dodas prom. Saša pāris sekundes stāv sastindzis, bet tad metas pakaļ Lulu un aiztur viņu.

SAŠA. (*Pēkšņi izmainās – zaudē savu „vēso” lomu.*) Lulu! Ei! Pagaidi, dzirdi! Lūdzu, nu! Apstājies! Paklausies... lūdzu! Paklausies...

LULU. What?

SAŠA. Lulu - es tev... tu zini, es par tevi pēdējā laikā bieži domāju!

LULU. Saš, tu nokavēsi lidmašīnu...

SAŠA. Lūdzu, nepārtrauc mani! (*Pauze.*) Man patīk par tevi domāt, saproti? Iztēloties - ko tu dari pa dienu... Kā tu no rīta guli, kā tu ej dušā, kā tu sēdi pie sava tukšā ledusskapja. Bet tas tā agrāk nebija, saproti? Tas – tu zini, ko tas nozīmē? (*Pauze.*) Man liekas, Lulu – man liekas, ka es –

LULU. Fucking hell, man! Par ko tu tagad runā! Es negribu to klausīties! (*Lulu grib iet prom, bet Saša viņu nelaiž.*)

SAŠA. Nu pagaidi, dzirdi!

LULU. Mums bija noruna, Saša! Jebkurš var aiziet jebkurā brīdī! Nekādu pienākumu, nekādu jautājumu! Es ar tevi guļu, tu maksā par manu īri! Viss!

SAŠA. Piedrāzt to norunu! Tas nekad tā nestrādā! Nekad nekas nebeidzas vienkārši ar drāšanos, tu pats to zini!

LULU. Man kaut kā vienmēr tieši tā arī beidzas.

SAŠA. Muļķības. Muļķības! Tu nevari tagad vienkārši atstāt mani vienu! Tu gribi naudu – lūdzu! (*Saša izvelk no žaketes maku, drudžaini rauj ārā banknotes, dod tās Lulu, kurš tās neņem, banknotes krīt uz grīdas.*) Ņem! Re, kur ir! Vēlāk iedošu vēl! Vienalga.

LULU. Cilvēki skatās, dzirdi?

SAŠA. Tu saki, viņa dzīvo kaut kādā graustā, ja! Atradīsim viņai dzīvokli, ko! Es varu palīdzēt! Ko tu bez manis darīsi!

Dispičera ziņojums.

LULU. Nē... Nē, nē, nē...

SAŠA. Kas pirks tev visas tās ripas, ja ne es!

LULU. Es iešu ārstēties.

SAŠA. Kas par to maksās?

LULU. Es nezinu... Labi! Es nezinu, ok? Nu un tad! Bet kaut kā viss – mēs kaut ko izdomāsim! Es pirms pāris dienām domāju, ko es darīju pagājušā nedēļā – un es nevarēju atcerēties! Jo es to vien esmu darījis pēdējos desmit gadus kā kilometriem – tusējies un lēkājies pa gultu! Jo man likās, ka tas ir labākais, ko var darīt! Bet es neatceros, kas notika pirms piecām dienām!

SAŠA. Neviena nevar to atcerēties! Es arī neatceros!

LULU. Nē, tu nesaproti! Es esmu šeit jau desmit gadus. Un ko es esmu sasniedzis? Jā, es vairs neesmu Ludvigs, bet es esmu Lulu, un tas ir jauki! Tieši tāpēc jau es uz šejieni atbraucu. Bet – es jūtu, ka kaut kam ir jāmainās! Man ir apnicis visu laiku smaidīt un – feel good, get high, let's dance! Vienmēr kādam uz kakla, vienmēr atļauju kādam par sevi maksāt!

SAŠA. Bet es pats gribu par tevi maksāt! (*Pauze.*) Es zinu, ka es neesmu pats jaukāks cilvēks uz šīs planētas. Visi šitie – be cool, fuck off... Es zinu, tas ir stulbi! Es negribu tāds būt, bet – es nezinu, ko tad man darīt? Kādam tad man vajadzētu kļūt? Es vienkārši – es vairs neprotu savādāk... Fuck... (*Pauze.*) Es zinu, viss ir atkarīgs no manis pašā – vispirms ir jāmainās pašam, un tad – blā, blā, blā – bet kā lai to izdara! Es nezinu! Es palieku tikai vecāks un nekas nemainās, saproti! Nekas nemainās un - man ir bail, ka tā arī –

LULU. Oh, Sash... Fucking hell... Tu esi pilnīgi sačakarēts cilvēks, tu to zini?

Lulu apskauj Sašu. Viņi stāv apskāvušies kādu brīdi klusumā.

LULU. (*Čukstus.*) Es negribu tevi šitā pamest! Bet es nevaru arī palikt! Es vairs nezinu, kas ir pareizi, kas nē. (*Ilga pauze.*) Tā lidmašīna tūlīt aizlidos...

Lulu atbrīvojas no Sašas.

SAŠA. Atbrauc ar mani tikai šito pēdējo reizi!

LULU. Nē.

SAŠA. Pavadīsim kopā pēdējo nedēļu un pēc tam dari, ko gribi!

LULU. Man ir jābūt pie Annijas.

SAŠA. Norausim vienkārši jumtu! Paņemsim Rīgā kaut ko un –

LULU. Saša, tu brauc uz mammas bērēm. Par kādu jumtu tu īsti runā?

SAŠA. Piezvanīsi Annijai, kolīdz būs ārā no lidmašīnas... Pārskaitīsim viņai to elektrību!

LULU. Es nezinu, Saša... Es tiešām nezinu.

SAŠA. Ko dos, ka tu aiziesi tur bez penija kabatā? (*Pauze. Saša savāc naudu, kura vēl joprojām guļ uz zemes.*) Tu zini – paies divas nedēļas un tu būsi atpakaļ, tu redzēsi. Kad neviens cits tev vairs neaizdos naudu... Viņa tevi pat nepazīst, Lulu.

LULU. Tu arī mani nepazīsti.

SAŠA. Es guļu ar tevi jau pus gadu.

LULU. Nu tas nav gluži viens un tas pats, vai ne?

Šajā brīdī telpā sāk lēnām iestāties krēsla. Fonā dzirdamas satrauktas cilvēku balsis – rodas sajūta, ka notiek kaut kas īpašs, kam visi pēkšņi pievērš uzmanību. Saša paņem savu koferi, vēl joprojām gaida uz Lulu.

SAŠA. Mēs vēl varam pagūt!

LULU. Saša, tas ir saules aptumsums! Paskaties! Tu nedzirdēji – taksī, pa radio...!

SAŠA. Kāda starpība, kas tas ir!

LULU. Pagaidi, Saša... Paskaties! Nu atnāc! (*Lulu pieiet pie stikla sienas un uzliek saules brilles, skatās uz sauli.*)

SAŠA. Mēs nevaram te stāvēt un... ko tu dari? Fuck!

Dispičera ziņojums.

SAŠA. (*Dispičeram.*) Shut up you fucking plums!!! Cik reizes var teikt vienu un to pašu!! Lieciet vienreiz mani mierā!!!! (*Lulu.*) Nu, kas?

Saša brīdi vilcinās, bet tad pienāk pie Lulu, apstājas viņam blakus, izvelk saules brilles un arī skatās uz sauli.

SAŠA. Es neko neredzu!

LULU. Saša, es kaut kur vienreiz lasīju – tad ja divi cilvēki skatās viens uz otru... nē, tad, ja divi cilvēki skatās nevis viens uz otru –

SAŠA. Tas būs ilgi? Kur man ir jāskatās!

LULU. ..bet ja divi cilvēki abi skatās vienā virzienā...

SAŠA. Es nesaprotu! Kas tur ir jāredz!

LULU. Tad, ja divi cilvēki skatās vienā virzienā, tad tā ir... (*Iesmejas.*)

Lulu izvelk telefonu un zvana.

SAŠA. Kam tu zvani?

Lulu neko neatbild. Skaļrunī atkal atskan viņiem adresētais aicinājums doties uz lidmašīnu.

SAŠA. Lulu, dāvai... Pietiek, nu! Dzirdi!

Saša aiz rokas aizvelk Lulu sev līdzi, kurš neatlaiž telefonu no auss, un steigšus dodas prom. Lēnām satumst līdz pilnīgai tumsai, bet tūlīt atkal pēkšņi parādās gaisma. Saša un Lulu stāv pie pēdējās biješu pārbaudes.

SAŠA. Ko tas nozīmē – nevar! Kāpēc nevar! Piecpadsmit minūtes un jau nevar? Dāvai – fiksi! Zvaniet, es nezinu, pilotam! Aizturiet! Zvaniet! Re - biļetes! Es atrodos vienā no lielākajām lidostām pasaulē un es nekur nevaru aizlidot?

LULU. (*Šis teksts un nākamās rindiņas pārklājas viena ar otru.*) Tiešām! Vienā no lielākajām lidostām pasaulē un nekur nevar aizlidot?

SAŠA. Vienā no lielākajām lidostām, un nekur nevar aizlidot! Fak!

LULU. Es atrodos lidostā un nekur nevaru aizlidot!

SAŠA. Es atrodos lidostā, no kuras nevar aizlidot!

LULU. Lidostā, un nevar aizlidot!

SAŠA. Es te atrodos, un es nevaru aizlidot!

LULU. Nekur nevar aizlidot!

SAŠA. Kāpēc es šeit atrodos?

LULU. Kāpēc es šeit atrodos?

Gaisma spēji izdziest un kādu brīdi ir dzirdama lidostas atmosfēra un attālināti dispičera ziņojumi, līdz tie pamazām apklust.

Beigas.

4. epizode – Elejas bruņurupuči nindzjas

Ziema. Pilnmēness nakts. Mežs. Astonpadsmit gadus vecais Vilnis ir no sniega attīrījis nelielu zemes pleķi un ar lāpstas un laužņa palīdzību rok bedri. Blakus uz celma sēž Viļņa septiņpadsmit gadus vecais brālis Edgars un ēd Snickers batoniņu. Edgaram uz muguras ir kaut kas līdzīgs bruņurupuča bruņām. Edgars ir miesās diezgan apjomīgs, turpretī Vilnis ir tievs un izstīdzējis.

EDGARS. Vilni?

VILNIS. Nu?

EDGARS. Vēl ilgi?

VILNIS. Cik ir pulkstens?

EDGARS. Es nezinu.

VILNIS. Paskaties.

EDGARS (*atrota piedurkni un skatās pulkstenī.*) Nu?

VILNIS. Kur ir mazais rādītājs?

EDGARS (*skaita uz pulksteņa ciparnīcas ar pirkstu.*) Aiz vienpadsmit.

VILNIS. Un kur ir lielais?

EDGARS (*atkal skaita.*) Aiz seši.

VILNIS. Nu cik tas ir?

EDGARS. Pasaki tu.

VILNIS. Padomā.

EDGARS. Es negribu.

VILNIS. Tas nav grūti.

EDGARS. Ja es saku, ka negribu, tad negribu!

VILNIS. Vienpadsmit un trīsdesmit.

EDGARS. Un kad būs Šarunas?

VILNIS. Divpadsmitos.

EDGARS. Cik ilgi tas ir?

VILNIS. Nu atņem no divpadsmit vienpadsmit trīsdesmit.

EDGARS. Kas ir, tu nevari pateikt?

VILNIS. Pusstunda.

EDGARS. O, mēn! Tik ilgi! Man ir auksti.

VILNIS. Nāc parakt.

EDGARS. Sagribēji. Ja tu gribi rakt, tad roc. (*Pauze.*) Starp citu, kāpēc mums jārok?

VILNIS. Lai noslēptu drēbes.

EDGARS. Kāpēc?

VILNIS. Lai policijas suņi neatrod.

EDGARS. Ak tā. Es to zināju. (*Pauze.*) Pagaidi, arī bruņas?

VILNIS. Uztaisīsim jaunas.

EDGARS. Ko! Nekādā gadījumā!

VILNIS. Nu bet tad tevi saodīs.

EDGARS. Tad izdomā kaut ko, lai nesaož!

VILNIS. Baidos, ka citu iespēju nav.

EDGARS (*pielec kājās.*) Tad es nepiedalos! (*Iet prom.*)

VILNIS (*izlec no bedres un panāk Edgaru, smiedamies.*) Nomierinies, es pajokojos.

EDGARS. Ļoti smieklīgi!

VILNIS. Piedod, es tā vairs nedarīšu. (*Ved Edgaru atpakaļ.*)

EDGARS. Zini, kad mēs nonāksim galā, es piezvanīšu vecmammai un visu izstāstīšu.

VILNIS. Tā bija pēdējā reize.

EDGARS. Es ļoti ceru.

VILNIS. Tu netici man?

EDGARS. Es ticu.

Edgars apsēžas atpakaļ uz celma. Vilnis ielec atpakaļ bedrē un atsāk rakt.

EDGARS. Tev vēl ir šokolāde?

VILNIS. Nevajadzēja visu uzreiz apēst.

EDGARS. Vilni.

Vilnis nopūšas, izņem no kabatas savu Snickers un padod Edgaram. Edgars paņem, atplēš un sāk ēst.

VILNIS. Atstāsi pusīti?

EDGARS. Tu man iedod un tagad prasi atpakaļ?

VILNIS. Nē, nē, viss kārtība. (*Atsāk rakt.*)

Edgars pabeidz ēst šokolādi un noslauka muti.

EDGARS. Vilni?

VILNIS. Nu?

EDGARS. Man ir slikta sajūta.

VILNIS. Nevajadzēja tik daudz ēst.

EDGARS. Nē, šeit. (*Rāda uz krūtīm.*)

VILNIS (*pamet acis.*) Sasities?

EDGARS. Nē, es kaut kā jūtos slikts.

VILNIS. Būs jau labi, es tev piedodu.

EDGARS. Ko?

VILNIS. Man to šokolādi tik ļoti negribējās.

EDGARS. Nē, ne jau par to. Es par Franka kunga kombainu runāju.

VILNIS. Ā, nu, jā.

EDGARS. Man taču vajadzēja. to sargāt nevis nozagt. Jā. Jā, man to vajadzēja sargāt nevis nozagt. Vajadzēja sargāt nevis nozagt.

VILNIS. Edgar.

EDGARS. Nevis nozagt. Un zagt ir slikti. Bruņurupuči nindzjas nezog. Nē, viņi nezog. (*Edgars pieceļas kājās.*) Viņi ir labi. Es esmu bruņurupucis nindzja. Es esmu labs. Vai es esmu labs? Es esmu labs?

VILNIS (*izlec no bedres un satver Edgaru.*) Edgar, tu es labs, Edgar.

EDGARS. Nē es neesmu labs. Es neesmu labs! (*Edgars pēkšņi satver Vilni. Edgars ir spēcīgs. Spēcīgāks par Vilni.*) Mums jāved kombains atpakaļ, dzirdi! Mums jāved kombains atpakaļ!

VILNIS. Edgar, paklausies...

EDGARS. Tu zini, kas rītdien būs, Vilni, tu zini?

VILNIS. Mēs būsīm prom. Tālu prom no šejienes, Amerikā.

EDGARS. Nē, Vilni, nē. Rītdien būs elle. Rītdien atvērsies zeme un velni iznāks virspusē.

VILNIS. Kas tev to teica?

EDGARS. Nabagmājas Kaža. Viņa redzēja sapnī, kā saule paliek spožāka. Tik spoža, ka paskatīties nevarēs. Tie, kuri mēģinās, paliks uz mūžu aklī. Tas būs Dieva bargais vaigs. Un viņš novērsīsies no zemes, un saule nodzīsīs. Zeme atvērsies un velni iznāks virspusē. Un grēcinieki bēgs, bet būs par vēlu. Velni durs tos uz dakšām un metīs ugunī. Durs un metīs. Durs un metīs, līdz Dievs par zemi apžēlosies un saule atkal uzausīs. Vilni, es negribu būt sadedzis! (*Edgars sāk raudāt.*) Es negribu.

VILNIS. Edgar. Edgar, paklausies. Ko vecmamma saka par veco Kažu?

EDGARS. Vilni, mums jāved tas kombains atpakaļ. Vilni, lūdzu.

VILNIS. Edgar, atbildi, ko vecmamma saka par veco Kažu?

EDGARS. Ka viņa ir prātu izkūkojusi vecene.

VILNIS. Un?

EDGARS. Es nedrīkstu viņā klausīties.

VILNIS. Nu redz.

EDGARS. Bet saule pazudīs. Es dzirdēju radio.

VILNIS. Ja tu mani atlaidīsi, es tev pastāstīšu, kāpēc saule pazudīs. Gribi?

EDGARS. OK. (*Edgars atlaiž Vilni.*)

VILNIS. Tu redzi mēnesi?

EDGARS. Jā.

VILNIS. Ko viņš dara?

EDGARS. Spīd.

VILNIS. Viņš tev saka čau.

EDGARS. Viņš man saka čau.

VILNIS. Un es saku: „Hej, mēnes, es gribu teikt savam brālim čau.” Un ko es daru? Es nostājos mēnesim priekšā. (*Vilnis nostājas priekšā mēnesim.*) Un saku: „Čau, Edgar.”

Edgars iesmejas.

VILNIS. Tu tagad redzi mēnesi?

Edgars noliedzoši pagroza galvu.

VILNIS. Un rītdien mēness būs tik apbižojies, ka nostāsies saulei priekšā, jo gribēs tev pateikt: „Čau.”

EDGARS. Un viss?

VILNIS. Viss.

EDGARS. Nekādu velnu?

VILNIS. Nekādu velnu. Parasts, vienkāršs saules aptumsums.

EDGARS. Tas ir labi.

VILNIS. Viss ir kārtībā?

EDGARS. Viss ir kārtībā.

VILNIS. Tas ir mans brālis. (*Uzsit Edgaram uz pleca.*)

EDGARS. Tas ir mans brālis. (*Uzsit Vilnim uz pleca, bet tā ka Vilnis gandrīz apgāžas.*) Tas ir mans brālis. (*Uzsit Vilnim vēl vienreiz.*)

VILNIS. OK, OK, būs jau labi. Nāc apsēdies. (*Ved Edgaru apsēsties.*)

EDGARS. Tas ir...

VILNIS. Stop. OK?

Edgars apstājas un apsēžas. Vilnis ielec atpakaļ bedrē un atsāk rakt. Brīdi klusums.

EDGARS. Bet ja nu tomēr, katram gadījumam, mēs tomēr varētu to kombainu aizvest atpakaļ.

VILNIS. Hei, ko vecmamma saka par Franka kungu?

EDGARS. Nā-nā nā-nā.

VILNIS. Edgar, ko viņa saka?

EDGARS. Nā-nā nā-nā.

VILNIS. Edgar.

EDGARS. Vecmamma saka, ka Franka kungs ir holandiešu žīds, kurš latviešiem ir atņēmis zemi un darbu, licis cilvēkiem nodzerties un izpostījis ģimenes, lai vairotu savu bagātību.

VILNIS. Nu re, tad jau nemaz nav tik slikti kaut ko no Franka kunga paņemt atpakaļ?

EDGARS. Es nezinu.

VILNIS. OK, Franka kungs ir labs vai slikts?

EDGARS. Slikts.

VILNIS. Un ko bruņurupuči nindzjas dara?

EDGARS. Cīnās ar sliktajiem.

VILNIS. Un tu taču esi bruņurupucis nindzja?

EDGARS. Esmu.

VILNIS. Nu re, viss kārtībā.

EDGARS. Jā, bet Franka kungs jau nemaz nav tik slikts. Viņš man deva darbu.

VILNIS. Par sešdesmit latiem mēnesī.

EDGARS. Jā, bet sargāt angāru nemaz nav tik grūti. Tas pat ir stilīgi. Man iedod pistoli un es varu šaut katram, kurš laužas iekšā. Un kopš es sašāvu Kārļonkuli, neviens nav nācis. Zini kāpēc?

VILNIS. Nē.

EDGARS. Tāpēc, ka es esmu vienkāršs organisms. Franka kungs tā saka. Vislabākā signalizācija.

VILNIS. Franka kungs ir pidars.

EDGARS. Nē, bet tā ir. Briesmas – šauj. Briesmas – šauj. Vienkāršs organisms.

VILNIS. Nu bet tu nenošāvi mani.

EDGARS. Jā, bet neviens jau pie manis nenāca un neteica: „Braucam uz Ameriku, būsīm bruņurupuči nindzjas!”

VILNIS. Nenāca gan.

EDGARS. Vilni?

VILNIS. Nu.

EDGARS. Iedod man pistoli.

VILNIS. Kāpēc?

EDGARS. Man ir garlaicīgi.

VILNIS. Tagad, nē.

EDGARS. Kāpēc?

VILNIS. Es strādāju.

EDGARS. Man ir auksti.

VILNIS. Nāc parakt.

EDGARS. Sagribēji. Klau, tev vēl ir šokolāde?

VILNIS. Tu apēdi pēdējo.

EDGARS. Ko tad lai es tagad daru?

VILNIS. Patrenējies karatē.

EDGARS. Laba doma.

Edgars izvelk no kabatas oranžo acu apsēju ar caurumiņiem priekš acīm un apsien. Turpina meklēt kaut ko pa kabatām.

EDGARS. Es nevaru tos atrast.

VILNIS. Ko?

EDGARS. Savus nunčakus.

VILNIS. Pameklē rūpīgāk.

EDGARS (*turpina meklēties, tad apstājas.*) O, nē. (*Edgars noņem acu apsēju.*)

VILNIS. Kas?

EDGARS. Es atstāju tos angārā.

Edgars pieceļas, ieliek apsēju atpakaļ un iet prom. Vilnis izlec no bedres, skrien pakaļ Edgaram, aptur.

VILNIS. Eu, tu nevari iet atpakaļ.

EDGARS (*raujas ārā.*) Bez nunčakiem es nebraukšu!

VILNIS. Paklau, uztaisīsim citus.

EDGARS. Nē.

VILNIS. Mūs pieķers!

EDGARS. Laid! (*Iekož Vilnim rokā, iet prom.*)

Vilnis izvelk no jakas pistoli. Paceļ to pret aizejošos Edgaru. Brīdi tur, tad nolaiž.

VILNIS. Edgar, ņem pistoli. Būsi modernā nindzja.

Edgars apstājas. Vilnis izņem aptveri un ieliek kabatā. Edgars pagriežas pret Vilni.

VILNIS. Tieši tā. Kur rakstīts, ka nindzjām nevar būt pistoles? (*Vilni paceļ pistoli gaisā.*) Bang!

Vilnis nospiež mēlīti. Pistole izšauj. Vilnis šausmās nomet pistoli.

VILNIS. Fuck!

EDGARS. Tu neatvilki aizslēgu.

VILNIS. Ko?

EDGARS (*pienāk, paceļ pistoli, runā kā no mācību grāmatas, reizē demonstrēdams.*) Izņem aptveri, atver aizslēgu, iztīrās patrontelpa, aizver aizslēgu, pistole izlādēta. Atver aizslēgu, ieliek aptveri, aizver aizslēgu, pistole pielādēta. Briesmas – šauj. Briesmas –šauj. (*Dod pistoli atpakaļ Vilnim.*)

VILNIS. Var būt tu tomēr gribi būt modernā nindzja.

EDGARS. Nē, man vajag manus nunčakus. (*Edgars noliek pistoli zemē un iet prom.*)

VILNIS. Mainu nunčakus pret šokolādi.

EDGARS (*apstājas.*) Tu teici, ka tev vairs nav.

VILNIS. Viena vēl ir palikusi. (*Izvelk no kabatas Snickers un dod Edgaram.*)

Edgars pagriežas pret Vilni.

VILNIS. Es apsolu tev rītdien uztaisīt jaunus nunčakus. Labākus.

EDGARS (*brīdi šūpojas uz vietas, tad iet, paņem Snickers un apsēžas uz celma.*) Vecmammai taisnība. Tu reizēm esi ļauns. Ļoti ļauns. Melot par šokolādi.

Edgars atplēš šokolādi, ēd. Vilnis paņem pistoli ieliek kabatā. Iekāpj bedrē un atsāk rakt.

EDGARS (*ēdot.*) Vilni?

VILNIS. Tu ļausi man parakt?

Mirkļis tikai rakšanas un ēšanas.

EDGARS. Vilni?

VILNIS. Nu?

EDGARS. Es tā padomāju, es negribu uz Ameriku.

VILNIS (*pārstāj rakt.*) Tu negribi uz Ameriku?

EDGARS (*pieceļas.*) Jā, zvani Šarunas. Saki, ka mums nekādas vīzas vairs nevajag un vedam kombainu apakaļ.

VILNIS. Pagaidi, es kaut ko nesaprotu.

EDGARS. Kas tur ko nesaprast. Es negribu uz Ameriku. Es būšu bruņurupucis nindzja tepat – Elejā.

VILNIS (*izrāpjas no bedres.*) Bet kur tu dzīvosi, ko? Mums taču nav normālas kanalizācijas! Un kas ir bruņurupuči nindzjas, ja viņi nevar dzīvot īstā kanalizācijā?

EDGARS. Jā, bet vecmammai ir taisnība – man ir visas iespējas dienās būt par pagastveci. Tieši tāpat kā opim. Un tas jau man netraucē būt arī nedaudz bruņurupucim nindzjam, bet Amerikā es nevarēšu būt nedaudz pagastvecis. Zini kāpēc? Jo tur nemaz nav pagastveču. Zvani Šarunas!

VILNIS. Pagaidi...

EDGARS. Zvani Šarunas, man ir auksti!

VILNIS. Edgar, paklausies...

EDGARS. Nā nā nā, zvani Šarunas, nā nā nā...

VILNIS. Edgar, paklausies!

EDGARS. OK, OK. Nekliedz tikai.

VILNIS. Tu esi izdomājis, kā kļūt par pagastveci?

EDGARS. Pf, tata liela muiža. Vecmamma saka, ka galvenais ir būt partijā. Mācītājam Igoram ir paziņas politikā.

VILNIS. Mācītājam Igoram?

EDGARS. Jā, mācītājs Igors apsolīja vecmammai, ka parunās ar dažiem saviem draugiem Rīgā un iespējams mani paņems partijā. Nākamgad, kad man būs astoņpadsmit. Un tad es būšu partijā un tad viss notiks. Zvani, man salst cinčiks. (*Edgars berzē sev bikšu priekšu.*)

VILNIS. Tev ir traktors?

EDGARS. Es negribu nekādu trektoru, es gribu mājās!

VILNIS. Paklausies manī ļoti uzmanīgi un atbildi, OK?

EDGARS. Tikai ātri.

VILNIS. Kas mums tagad ir pagastvecis?

EDGARS. Kristīnes tētis.

VILNIS. Viņam ir traktors?

EDGARS. Ir.

VILNIS. Un blakus pagasta pagastvecis? Vai viņam ir traktors?

EDGARS. Andžonkulim? Jā, ir.

VILNIS. Un mūsu opim, vai viņam bija traktors?

EDGARS. O, jā. Viņam bija pats labākais traktors pagastā. Vecmamma saka, ka tas bija kolhoza traktors, bet tik un tā, ar to brauca tikai vectēvs.

VILNIS. Kāpēc viņiem bija traktori?

EDGARS. Tu vari beigt jautāt?

VILNIS. Jo viņi apstrādāja zemi! Tev ir zeme?

EDGARS. Mums ir siltumnīca.

VILNIS. Nu pēc kā tas izskatīsies? Tu aizbrauksi uz pagastveču saietu, visi sačukstēsies: „Ak, mans Dievs, tas ir pagastvecis Edgars Kārkliņš...”

EDGARS. Bruņurupucis nindzja.

VILNIS „Edgars Kārkliņš, bruņurupucis nindzja, slavenā pagastveča Pāvela Kārkliņa mazdēls! Prieks iepazīties, Edgar! Saki, Edgar, kā šogad sēja? Un ko tu atbildēsi?” Palīdzēju vecmammai tomātus atsiet?

EDGARS. Tu tikai gribi, lai es braucu uz Ameriku.

VILNIS. Nē, mēs aizbrauksim, nopirksim traktoru tādu, kāds nevienam nav, atbrauksim apakaļ, nopirksim zemi un tu būsi Elejas nindzja-pagastvecis. Visi tevi apskaudīs! Ko saki?

EDGARS. Tādu, kāds nevienam nav?

VILNIS. Milzīgu, ar lieliem riteņiem un skursteni. Tikai tev tāds būs.

EDGARS. Un tad atpakaļ?

VILNIS. Un tad atpakaļ.

Edgars apsēžas. Vilnis jau iet uz bedri. Edgars atkal pielec kājās.

EDGARS. Paga. Nē. Neiet cauri.

VILNIS. Kas neiet?

EDGARS. Tu taču gribēji NASCARā braukt. Un Elejā točna nav NASCAR. Pat Jelgavā nav NASCAR. Nē, nē, tev ir jābrauc.

VILNIS. Es nemaz tik ļoti to NASCAR negribu.

EDGARS. Nē, nē. Tev NASCAR, man nindzjas. Tev jābrauc. Bruņurupuči nindzjas saka, ka nav labi atteikties no saviem sapņiem. Tu brauc, es palieku.

Edgars sāk iet prom, Vilnis viņu panāk un aptur.

VILNIS. Es izdomāju – nopirksim vēl nedaudz zemes un es uzbūvēšu pirmo NASCAR trasi Elejā, ok? Un tad man noteikti vajadzēs pagastveča bruņurupuča nindzjas ar foršo traktoru palīdzību, jo kurš cits gan man atļaus te būvēt NASCAR trasi, ko?

EDGARS. Neviens.

VILNIS. Nu tad turp un apakaļ?

EDGARS. Turp un apakaļ.

VILNIS. Tas ir mans brālis. (*Uzsit uz pleca Edgaram.*)

EDGARS. Tas ir mans brālis. (*Uzsit Vilnim uz pleca.*) Tas ir...

VILNIS. Edgar, vienreiz ir labi, OK? Pietiek vienreiz.

Vilnis ielec apakaļ bedrē, atsāk rakt. Edgars apsēžas uz celma.

EDGARS. Vilni?

VILNIS. Nu?

EDGARS. Uz kuru pilsētu mēs braucam?

VILNIS. Uz Ņujorku.

EDGARS. Tur daudz cilvēku dzīvo?

VILNIS. Daudz.

EDGARS. Vairāk nekā Elejā?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Vairāk nekā Jelgavā?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Nemuldi. Nevar būt.

VILNIS. Var gan.

EDGARS. Cik daudz?

VILNIS. Astoņi miljoni.

EDGARS. Tu tur kādu pazīsti?

VILNIS. Nē.

EDGARS. Žēl. Nevarēsim aiziet ciemos.

Brīdi tikai rakšana.

EDGARS. Paga, Šarunas brālis Rimantas, taksists, viņš dzīvo Ņujorkā.

VILNIS. Vairs nedzīvo.

EDGARS. Pārvācās?

VILNIS. Nē. Viņu nošāva. Taksometrā.

EDGARS. Kad tad?

VILNIS. Pagājušo nedēļ.

EDGARS. Neraža. Man patīk iet ciemos.

Vilnis pārtrauc rakt. Noliek lāpstu un lauzni. Izkāpj no bedres un izvelk pistoli.

VILNIS. Kā pareizi jāpielādē?

EDGARS. Atvelc aizslēgu.

Vilnis atvelk aizslēgu.

EDGARS. Ieliec aptveri.

Vilnis ieliek aptveri.

EDGARS. Pavelc aizslēgu atpakaļ un aizbīdi līdz galam.

Vilnis pavelk aizslēgu atpakaļ un aizbīda līdz galam.

EDGARS. Viss.

VILNIS. Kāp bedrē.

EDGARS. Kāpēc?

VILNIS. Kāp vienkārši bedrē.

EDGARS. Tu gribi, lai es paroku?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Izskatās jau pietiekoši dziļā.

VILNIS. Vēl vajag.

EDGARS (*pieceļas.*) Vilni.

VILNIS. Nu?

EDGARS. Man šķiet man vajag čurāt.

VILNIS. Pēc tam pačurāsi.

EDGARS. Nē, man šķiet man vajag tagad.

VILNIS. Bāc. OK, pie tā koka. Ātri.

Edgars aiziet pie norādīta koka, pačurā un atnāk atpakaļ.

EDGARS. Tu tagad mani nošausi?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Un es būšu miris?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Kāpēc?

VILNIS. Viens kombains, viena vīza.

EDGARS. Nozagsim vēl vienu.

VILNIS. Nav laika.

EDGARS. Kāpēc?

VILNIS. Mani gaidīs vēl divas dienas, tad atdos taksista vietu citam. Kāp bedrē.

EDGARS. Es nevienam neko neteikšu.

VILNIS. Tu izmuldēsies ātrāk, kā es paspēšu līdz robežai tikt.

EDGARS. Tev taisnība. Man nesanāk melot.

VILNIS. Edgar, piedod. Kāp bedrē.

EDGARS (*iet uz bedri, tad apstājas.*) Vilni?

VILNIS. Nu?

EDGARS. Tu zini, kā ir būt mirušam?

VILNIS. Nē.

EDGARS. Mācītājs Igors saka, ka tas ir skaisti. Ja tu es bijis labs. Vilni?

VILNIS. Nu.

EDGARS. Es esmu bijis labs?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Un vectēvs un mamma? Viņi arī ir bijuši labi?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Un tā nav taisnība, ko cilvēki runā, ka vectēvs nebija pagastvecis, bet žūpa apsēklotājs, kurš sita vecmammu un mammu?

VILNIS. Nē, tā nav taisnība.

EDGARS. Un mamma nebija nekāda narkomāne?

VILNIS. Nē, viņa bija pati superīgākā mamma pasaulē.

EDGARS. Tas ir labi, jo tas nozīmē, ka es viņu satikšu, vai ne?

VILNIS. Jā.

EDGARS. Un vecmamma? Viņa arī drīz tur būs?

Vilnis piekrītoši paloka galvu. Edgars iekāpj bedrē. Vilnis izvelk pistoli.

EDGARS. Vilni?

Vilnis klusē.

EDGARS. Man ir bail.

Vilnis notēmē. Aiztaisa acis un aizgriežas.

EDGARS. Vilni, man ir bail!

Edgars saķer Viļņa roku ar pistoli un izgriež. Pistole izkrīt. Edgars paceļ un izšauj uz Vilni. Vilnis sabrūk un vairs neceļas.

Edgars murminot pie sevis: „Briesmas – šauj, briesmas – šauj” iet apsēsties uz celma. Apsēžas. Pēc brīža pārtrauc murmināt.

EDGARS. Vilni.

Klusums.

EDGARS. Vilni?

Klusums.

EDGARS. Vilni!

Pēkšņi mežs sāk palikt gaišāks, gaišāks, pavisam gaišs. Tik gaišs, ka grūti skatīties. Un tad viss satumst.

Fināls – 12. DIENA

Lidijas māja, viesistaba. Vakara saule.

Plaša loga priekšā galds – pie tā pulcējušies Lilita, Lulu, Saša, Edgars un Vilnis. Visi sēž, vien Vilnis stāv Edgaram aiz muguras. Uz galda sīkas uzkodas, visiem ir ieliets vīns. Sanākušie klusē, tomēr notvēruši kāda cita skatienu, atsmaida. Visi lūkojas laukā pa logu, kur viņu skatiens acīmredzami tver pasauli līdz pat apvārsnim.

Negaidīti Lilitai zvana telefons – viņa nospiež savienojuma taustiņu.

LILITA. Labdien!... Jā, es esmu te. Visi nodod sveicienus, ļoti gaidījuši jūs abus te, ļoti... Te ir tik brīnišķīgs skats, brīnišķīga vieta, pilnīgs *National Geographic*... Pasveicināt?... (*Tālāk viņa runā paslepus no pārējiem, tomēr nedzirdēt sarunu ir neiespējami.*) Es taču teicu – pieslēdz durvis! Viņš leks laukā no astotā stāva, vai? Beidz!... Labi, slēdz vaļā. Nē, iedod man viņu, iedod!... Piespied viņam pie auss – esi vecis?!... (*Citā balsī.*) Tev mātes asaras neko nenožīmē? Tu saproti, kā mēs jūtamies? Šādā dienā – tu pats teici: ir laiks vērtībām: *sporā sprāgst sprādziens*..... Dāvid!... (*Iepriekšējā balsī.*) Lai viņš iet dirst, goda vārds!... Es izdomāšu, es teicu, izdomāšu! Viss!!!... (*Beidz sarunu, pārējiem, smejas.*) Dzīve uzmācas – kā jau mums visiem, vai ne?!... Bet pasaule taču ir citāda, vai ne? Te ir tik brīnišķīgs skats, brīnišķīga vieta...

LULU. Ļoti, ļoti...

SAŠA. Zelta vērts...

LILITA. Skaistā pasaulē dzīvojam, ļoti skaistā... (*Edgaram.*) Vai ne, jaunais cilvēk?...

EDGARS. Ļoti labi rudzi, stingri rudzi.

Brīdi visi klusē.

LILITA. Jocīga pasaule, vai ne? Pilnīgi neticami, kā tā var sanākt!

SAŠA. Pat dzirdējis par jums nekad nebiju.

LULU. Dzird tas, kurš grib dzirdēt.

EDGARS. Brālis man vienmēr teica, ka cilvēks cilvēkam pasaulē ir vilks, bet vecāmamma vienmēr par to dusmojās, un es arī dusmojos kopā ar viņu. Varbūt brālis tieši tāpēc nomira, ka tā domāja. Bet tagad jau viņš nevienam to vairs nevar pateikt, jo mirušie jau nerunā: tam es neticu, un vecāmamma arī neticēja.

Brīdi visi atkal klusē.

LILITA. (*paceļ glāzi.*) Nu, tad par tikšanos!

SAŠA. Jau dzērām!

LILITA. Nekad nav par daudz pieminēt, ka cilvēki tiekas šai pasaulē, kur nemaz nav tik vienkārši satikties!

LULU. Piekrītu.

Visi ceļ glāzes, skandina – katrs dzer, kā radis. Tikai Vilnis stāv kā stāvējis – strauji izdzēris savu glāzi, Edgars ņemas tukšot arī viņa.

LILITA. (*smejas*) Mirušie tomēr dzer?

EDGARS. Brālis būtu to gribējis darīt – man tagad jādzīvo divas dzīves: tā vecāmamma teica, kad vēl nebija nomirusi.

LULU. Tu stāstīji.

SAŠA. Dvīņi bijāt?

LILITA. Mūsu dzimtā nekad neesot bijuši dvīņi – ko tas varētu nozīmēt? Individuālisti esam!

Neviens gan viņas smiekliem nepiebidrojas, bet tad jau veras durvis, un pa tām plati smaidošā Silvija iestumj ratiņos sēdošo Lidiju. Silvija ir skaļa, kā parasts, Lidija bāla.

SILVIJA. Labvakar, mēs arī esam klāt! Es runāšu par mums abām šovakar!

Lidija klusi smaida – top skaidrs, ka viņa nespēj runāt: Lidija vien vēro un apstiprina Silvijas teikto ar galvas kustībām.

SILVIJA. Sapazināties, radiņi?

EDGARS. Es sapazīstināju ar sevi.

SILVIJA. Malacis! Edgars ir mūsu māsas dēls – vienīgais, kurš vēl palicis senču mājā. Viņam bija arī brālis, bet viņš tragiski gāja bojā.

LILITA. Mēs zinām arī to, ka brālis viņam visu laiku staigājot nopakaļ.

SILVIJA. Viņi ļoti mīlēja viens otru.

LILITA. Sapazīstiniet taču mūs!

EDGARS. Viņi neviens cits nesapazīstinājās.

LILITA. (*smejas*) Lilita – jūsu dzimtas sieviete! Cik neticami!...

SILVIJA. (*par Lilitu*) Lilitiņas vīrs Guntis ir mūsu vecmamma brāļa zara gala cilvēks.

LILITA. Nē, Dāvidiņš ir gala cilvēks – mūsu dēls!

SILVIJA. Viņš taču esot nomainījis uzvārdu: žurnāli pilni!

SAŠA. Esot no kosmosa...

LILITA. Dāvids sūdzēs viņus tiesā – pilnīgas muļķības! Viņš ir lepns par mūsu uzvārdu. Pilnīgs pārpratums! Jūs taču esat dzirdējuši – „*Sporā sprādziens sprāga. Sēne izleca. Baravika vai apokalipse.*” Tas ir Dāvidiņš, jūsu dzimtas dēls!... Viņi solīja vēl atbraukt, viņi noteikti atbrauks – daudz darba...

SILVIJA. (*par Lulu*) Saša, stādi priekšā!

SAŠA. Leonīds... Lulu. Mūsu dzimtas... cilvēks. Mans draugs. Mēs esam kopā... un es ļoti gribu būt kopā ar viņu, un vienmēr.

LILITA. Cik jauki!...

SILVIJA. Saša, stādies priekšā!

SAŠA. Es... es esmu... (*Lidijai*) Mamm, kas es esmu?

Lidija lūkojas viņā ar klusu smaidu.

SAŠA. Es esmu mamma... pazudušais dēls! No tiem laikiem, kad mamma vēl nebija mamma, kad mamma vēl bija sieviete. Kaut kā tā.

EDGARS. Mamma nekad nav vīrieši.

LILITA. (*smejas*) Vot, pareizi! Būsi dzejnieks!

LULU. Es varu iziet – jums tiešām nav sevi jāapgrūtina...

SAŠA. NĒ!

SILVIJA. Protams, nē! Mamma... Lidija ir visus jūs šurp šodien aicinājusi, nu – es viņas vārdā... viņa gribēja kaut vienreiz būt kopā arī ar tiem, ar kuriem vajadzēja būt kopā, bet kaut kas vienmēr iznāca, ka jūs nebijāt. Un viņa nebija. (*Lidijai*) Tā?

Lidija pasmaida.

EDGARS. Daudz laimes dzimšanas dienā!

Edgars sniedz Lidijai Snickers batoniņu. Visi smejas.

SILVIJA. Paldies! Bet šodien mammai nav dzimšanas diena!

LILITA. Kāpēc tad tieši šodien? Ko svinam?

SILVIJA. Vienkārši pasēdēsim. Drīz saule rietēs – te tas izskatās tik skaisti. Paskatīsimies kopā.

LILITA. (*smejas*) Tāds ikdienas aptumsums! Dzejnieku valodā!...

SAŠA. Mēs spējam paklusēt?

LILITA. *Sporā sprādziens sprāga. Sēne izleca. Baravika vai apokalipse...*

EDGARS. Tas ir dzejolis?

LILITA. Tā ir dzīve. Te ir tik skaisti...

SAŠA. Man zvanīja un teica, ka... (*Lidijai*) Tu gribi svinēt savu miršanas dienu?

LILITA. Kas tās par runām?!

EDGARS. To nu gan neviens nezina, kad tā diena pienāk – vecāmāte teica, un nezināja jau arī: no rīta vēl pankūkas cepa.

SAŠA. Kur visi tavi bērni, mazbērni, vedeklas, znoti?

SILVIJA. Tie mums ir blakus katru dienu, visu dienu – (*pa logu*) re, skraida.

LILITA. Kāpēc šodien?

SILVIJA. Šī ir divpadsmitā diena. Mums bija atvēlēts vēl desmit – dakteris teica. Bet vakar jau bija vienpadsmitā. Un šodien vēl viena. Viena vesela diena.

LULU. Un rīt?

SILVIJA. Nosvinēsim šodienu. Saule rietēs pēc septiņām minūtēm.

Visi pēkšņi pamana, ka Lidija raud – raud smaidot.

Silvija steigšus aizgriež Lidijas ratiņkrēslu prom, ar skatu pret logu.

SILVIJA Lidija... viņa lika jums pateikt, visiem jums pateikt, ka... viņa ir ļoti, ļoti laimīga... Es neraudu, es vienkārši nevaru noturēties!... Viņa lika smieties, un mums visiem jāsmējas... jo tā ir laime, tā ir bijusi laime... kas varēja būt vēl lielāka. Viņa ir laimīga! Viņa lika man to pateikt piecas reizes – laimīga, laimīga, laimīga, laimīga, laimīga!...

Tad pēkšņi Lidija paceļ roku – kā piedalīdamās sarunā. Visi labu brīdi klusē, tomēr Lidija tā arī neko nepasaka: kad debesis sāk strauji sārtoties, viņa nolaiž roku. Visi veras rietošajā saulē – skats ir skaists un iespaidīgs.

EDGARS. (*čukst*) Ja mans brālis būtu te...

LILITA. (*čukst*) Cik skaisti...

LULU. (*čukst*) Viņa ir laimīga, laimīga, laimīga, laimīga, laimīga...

Saša raud.

Saule noriet.

Tomēr neviens nekustas arī pēc tam.

Tad Edgars pēkšņi sāk enerģiski aplaudēt. Pamazām viņam pievienojas arī pārējie.

** * * * **